

DRAUGAS

PERIODICALS
July 19,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPOS - JULY 19, 2000

*****MIXED ADC 606
S172 P6 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07/18/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.139
Kaina 50 c.

Seimas atmetė prezidento „veto“ dėl rinkimų tvarkos pakeitimo

Vilnius, liepos 18 d. (BNS) — Seimas antradienį minimalia balsų persvara atmetė prezidento Valdo Adamkaus sustabdytas įstatymo pataisas, panaikinančias Seimo rinkimuose antrąjį balsavimo ratą vienmandatėse apygardose.

Už liepos pradžioje priimtą, tačiau V. Adamkaus sustabdytą ir grąžintą pakartotinai svarstyti Seimo rinkimų įstatymą, balsavo 72 parlamentarai, 32 buvo prieš ir 10 — susilaikė. Prieš V. Adamkaus „veto“ balsavo visi be išimties konservatoriai, krikščionys demokratai.

Prezidento draudimas taip pat pasirodė nepriimtinas Tėvynės liaudies partijos nariams Laimai Andrikienei ir Vidmantui Žiemeliui, Valstiečių partijos vadui Ramūnui Karbauskui, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos nariams Janui Sinkevičiui ir Janui Mincevičiui, frakcijos „Socialdemokratija 2000“ nariams Dainiui Paukščiui, Rimantui Dagui ir Jonui Valatkaui, Nuosaukių (konservatorių) frakcijos nariui Sauliui Šalteniui bei frakcijos nepriklausančiam parlamentarui Antanui Švitriai.

Manoma, kad Seimo rinkimų įstatymo pataisos naujins populiarisius arba drausmingiausius rinkėjus turinčios partijos. Lietuvos atveju, tai yra Naujoji sąjunga (socialliberalai) bei Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai).

Antradienį per beveik valandą užtrukusį grąžinto įstatymo svarstymą valdanciosios konservatorių daugumos atstovai aktyviai agitavo už įstatymo pakartotinį priėmimą.

Pasak pasiūlymo panaikinti antrąjį ratą autorius, konservatorių frakcijos seniūno pavaduotojo Rimvydo Survilos, tokie rinkimų sistemos pakeitimai „atitinka visuomenės ir partijų politinį išsivystymą“, „sutaupys nemažai lėšų ir partijų, ir valstybės“. „Mano pataisa teikia primenybę rinkėjams, o ne politikams. Ji leidžia sustiprinti mažoritarinės rinkimų sistemos elementus, negriaunant proporcinės sistemos“, sakė R. Survilas.

Kaip žinoma, 71 Seimo narys renkamasis vienmandatėse apygardose pagal mažoritarinę sistemą, balsuojant už kandidatą, 70 — daugiamandatinėje apygardoje pagal proporcinę sistemą, balsuojant už partiją sąrašus.

Konservatorių vadas, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis bei Seimo kancleris Jurgis Razma kritikavo antrojo rinkimų rato atsisakymo priešingumą. Anot J. Razmos, prezidentas savo dekretu neprieštarauja pataisų turiniui, o tik argumentuoja, kad iki Seimo rinkimų liko per mažai laiko ir partijos nespės jiems pasiruošti. J. Razma nepitarė tokiu teiginiu, pabrėžęs, kad, priėmus naują rinkimų sistemą, „taupomi pinigai, rinkimai darosi idomėsi, vykstant vieną dieną, ateina daugiau piliečių“.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis bei Seimo kancleris Jurgis Razma kritikavo antrojo rinkimų rato atsisakymo priešingumą. Anot J. Razmos, prezidentas savo dekretu neprieštarauja pataisų turiniui, o tik argumentuoja, kad iki Seimo rinkimų liko per mažai laiko ir partijos nespės jiems pasiruošti. J. Razma nepitarė tokiu teiginiu, pabrėžęs, kad, priėmus naują rinkimų sistemą, „taupomi pinigai, rinkimai darosi idomėsi, vykstant vieną dieną, ateina daugiau piliečių“.

Naujosios politikos skelbėjai rinkimuose nesipyks

Vilnius, liepos 18 d. (BNS) — Naujosios politikos išpažinėjai, komentodami Seimo rinkimų sistemos pakeitimą, teigia rasiantys galimybių susitarti dėl kandidatų paramos vienmandatėse apygardose, o Naujoji sąjunga nežada keisti rinkimų taktikos.

Antradienį išplatintame Centro sąjungos pirmininko Romualdo Ozolo pareiškime sakoma, kad naujosios politikos sparno partijos ras galimybių susitarti dėl mažiausios konkurencijos vienmandatėse apygardose. Pareiškime pažymima, kad daugiamandatinėje apygardoje naujosios politikos partijos, kaip ir būvo susitarusios, dalyvaus savarankiškai.

Antradienį Seimas atmetė prezidento „veto“ rinkimų įstatymo pataisoms, kuriomis numatoma atsisakyti antrojo rinkimų rato vienmandatėse apygardose.

Politikos atpalvintinių nuomone, pataisos gali sukursti naujosios politikos propaguotojų — Centro, Naujosios, Liberalų ir Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungas, sutarusias remti viena kitos kandidatų antrajame rate vienmandatėse apygardose.

Teigiama, kad rinkimuose rengiant tik vieną ratą, šios partijos gali nesutarti, kurios kandidatą vieninai paremti ir taip išsklaidyti savo rinkėjų balsus.

Tuo tarpu pataisos naudingos populiarisiais Lietuvoje Naujajai sąjungai ir konservatoriams, nuo seno turintiems

tvirtus ir ištikimus rinkėjus. „Pakeistas Seimo rinkimų įstatymas sustiprina stipriuosius, mažasias partijas išstumdamas už Seimo ribų“, teigia R. Ozolas.

Naujoji sąjunga (NS, socialliberalai) pareiškė, kad jų nenustebino balsavimo Seime rezultatai ir partija rinkimų kampanijos taktikos nekeičia. „Konservatoriai tiesiog viešai pademonstravo, jog tęsia buldozerinę ir prezidentui priešišką politiką“, sakoma NS pareiškime. Jame pažymima, kad Seimo sprendimas nekeičia socialliberalų rinkimų strategijos, jie rinkimuose dalyvaus savarankiškai, be išankstinių koalicijų.

* Naujosios sąjungos (socialliberalų) vadas Artūras Paulauskas būsimuose Seimo rinkimuose kels savo kandidatūrą Šiauliuose, Saulės vienmandatinėje apygardoje. Praėjusiuose savivaldybių rinkimuose šiauliečiai išreiškė pasitikėjimą socialliberalais. Po šių rinkimų Naujosios sąjungos atstovė Vida Stasiūnaitė atsisakė Seimo nario igaliojimo ir tapo miesto mere. Be A. Paulausko, Seimo nario igaliojimo Šiauliuose sieks Naujosios sąjungos Šiaulių miesto skyriaus nariai Ilona Stulpinienė, Edvardas Peleckas, Laisvūnas Neimanas ir Valerijus Simulik.

* Lietuvių nacionaliosios partijos, nepaisydama Teisingumo ministerijos atsisakymo ją registruoti, ketina dalyvauti Seimo rinkimuose. Dienraštis „Respublika“ pa-

Birželio 10 dieną Čikagoje, Balzeko muziejuje, vyko Amerikos lietuvių tarybos (ALTo) sušauktas pirmasis pabaltiečių pasitarimas NATO plėtros klausimais.

Nuotr.: (I eil. iš kairės) estų atstovė Urve Auksi, ALTo būstinės vedėja Aušrelė Sakalaikė, Estų Tarybos atstovė Astrid Jaanson, ALTo atstovė Vasingtone Algis Rimas, Latvijos ambasados patarėjas Janis Eichmanis, ALTo Čikagos skyriaus pirmininkė Evelyn Ozelienė, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Birutė Vindaitienė; II eil. — ALTo pirmininkas Saulius Kuprys, Čikagos lietuvių tarybos pirmininkas Ilmars Bergmanis, Viktoras Motusis, Kostas Burba, ALTo Cicero skyriaus pirmininkas Stasys Dubauskas, Jonas Krutulis, Estų Tarybos atstovė Gilda Karu, ALTo Čikagos skyriaus išdininke Kazė Požarniukienė, latvių atstovas Artis Inka, Lietuvos garbės konsulas JAV, ALTo vicepirmininkas Stasys Balzekas.

Krikščionys demokratai

paskelbė rinkiminę programą

Vilnius, liepos 17 d. (Elta) — Vidurio kelio partija save pavadinę krikščionys demokratai pirmadienio spaudoje konferencijoje pristatė rinkiminę programą „Tarnauti Lietuvai“, kurioje siūloma įteisinti progresyvinus mokesčius.

Rinkimų programos akto plėtros dalyje, pasak Alberto Šimėno, keliama nebe nauja, bet nuosekli nuostata — progresyvių mokesčių sistemos įvedimas, kuris „išlygintų“ gyventojų pajamų disparciją ir padidintų perkamąją galią. Atėję į valdžią krikščionys demokratai taip pat įvestų privalomą turto deklaravimą pasiturintiems žmonėms, sumažintų pridėtinės vertės mokesčių pagrindinius maisto produktams, šildymui ir gyvenamųjų namų statybai.

Valstybės gyvena ne pagal pajamas, skolinimasis pasiekė pavojingą ribą, išmokos socialinėms garantijoms dar labiau išaugo, o progresyviai mokesčiai užtikrintų didesnes pajamas — taip savo partijos nuostatas aiškino A. Šimėnas.

Programos visuomenės ugdymo dalyje, Arimanto Raškio žodžiais, pabrėžiama informacinės visuomenės kūrimas bei žmogaus teisių ir orumo gynimas. Pripažinęs, jog Lietuvai itin svarbu remti vaikus auginančias šeimas bei kovoti su narkomanija, parlamentaras įsitikinęs, kad esminis dėmesys turi būti nukreiptas į skelbė, kad partija ketina iškelti 10 kandidatų vienmandatėse apygardose. „O tam reikia surinkti 1,000 rinkėjų parašų ir sumokėti užstatą“, sakė partijos pirmininkas Mindaugas Murza. Teisingumo ministerijai, įvertinusi registracijai pateiktus dokumentus bei vadovaudamasi Politinių partijų ir politinių organizacijų įstatymu, atsisakė užregistruoti LNSP. Ministerijos nuomone, steigiamos partijos įstatuose ir programoje išdėstytos nuostatos dėl lietuvių tautos išskirtinumo, tautinės nelygybės ir nesantaikos prieštarauja Konstitucijoje įtvirtintiems demokratijos ir asmenų lygybės principams bei Politinių partijų ir politinių organizacijų įstatymo nuostatom.

tautinės politikos ugdymą.

Kazimiero Kužinskio teigimu, programoje pritariama sveikatos apsaugos reformai, tačiau nepitariama jos įgyvendinimo būdams.

Krikščionys demokratai pasisako prieš tai, kad visa medicininė pagalba būtų sutelkta apskrityse, ir ragins tokius pat sveikatos apsaugos centrus palikti kiekvieno rajono centre.

Pasak Algirdo Saudargo, krikščionims demokratams rinkimų programoje pavyko suderinti esmines vertybes ir konkretų bei operatyvų požiūrį į valstybės tikrovę, ko nėra kitų partijų programose.

Krikščionys demokratai tikina nesvarstę „šešėlinio“ premjero kandidatūros, bet leido suprasti, kad jų partija premjeru pasirinktų vieną iš dviejų dabartinėje vyriausybėje dirbančių ministrų.

Buvęs prezidentas kaltina konservatorius nusmukdžius Lietuvos ūkį

Vilnius, liepos 18 d. (BNS) — Į aktyviąją politiką grįžęs kadenciją baigęs prezidentas Algirdas Brazauskas interviu dienraščiui „Respublika“ teigė, jog neigiamai vertina konservatorių vyriausybės darbą.

„Kodėl Lietuva atsidūrė paskutinėje vietoje Europoje pagal ekonomiką? Kodėl per 4 metus atsilikome nuo Latvijos ir Estijos? Kas tai padarė? Juk sąlygos turėjome beveik vienodas, 1995, 1996 metais neatsilikome nei vienu aspektu. Dabar kai kuriose srityse — nedarbo, valstybės skolos vienam gyventojui — atsiliekame 45 kartus. Visa tai įvyko per 4 metus. Ar galima tai vertinti teigiamai?“ sakė A. Brazauskas.

Pasak jo, konservatoriai nesirūpino valstybe, o bandė įgyvendinti „ambicingą partijos programą“.

A. Brazauskas kaltina konservatorius „nusodinus visą geležinkelio sistemą“, „nugyvenus infrastruktūrinius objektus“, užuot į juos investavus privatizavimo lėšas, „milijardus pravalgius“.

„Giriamas — gavome 3.8 mlrd. litų. Kur jie? Ar sukūreme nors vieną darbo vietą?“, klausė A. Brazauskas. Jis pripažino, kad antrą kartą Gediminą Vagnorių paskyrė premjeru tik todėl, kad neturėjo kitos išeities. Pasak jo, tuo metu konservatoriai galėjo diktuoti savo sąlygas, o bet koks kito kandidato siūlymas būtų buvęs tik laiko gaišimas.

A. Brazauskas tvirtina, kad jo požiūris į Naujosios sąjungos vadą Artūrą Paulauską, remtą per prezidento rinkimų

mus, nepasikeitė. „Jis jaunas žmogus. Natūralu, kad jam labiau rūpi karjera. Jo elgesys — jo sąžinės reikalas“, sakė A. Brazauskas apie A. Paulauską. 1997 metais, dar būdamas Lietuvos vadovu, A. Brazauskas viešai pareiškė remti A. Paulausko kandidatūrą į prezidentus.

Baigęs kadenciją A. Brazauskas teigė pasitraukęs iš aktyviosios politikos, tačiau šiame iš pažadą sulaužė. Dabar jis išrinktas LDDP ir Lietuvos socialdemokratų partijos rinkimų koalicijos garbės pirmininku. Kandidatų sąrašė A. Brazausko nėra, tačiau jis važinėja po Lietuvą ir sustinka su rinkėjais. Neseniai A. Brazauskas pareiškė, kad po Seimo rinkimų ketina kandidatuoti į premjero postą kaip socialdemokratinės koalicijos atstovas.

* JAV bendrovės „Williams International“ prezidentas John Bumgarner susitikime informavo premjerą Andrių Kubilių apie pažangą derybose dėl ilgalaikio naftos tiekimo „Mažeikių naftos“ susivienijimui. „Mažeikių nafta“ ir Rusijos naftos susivienijimas „LUKOil“ derasi dėl ilgalaikio naftos tiekimo. Pasak vyriausybės spaudo tarnybos pranešimo, šiuo metu derinami tik „labai konkretūs“ verslo klausimai. Susitikime su A. Kubiliu buvo aptartos galimybės derėtis ne tik su „LUKOil“, bet ir su kitais galimais naftos tiekėjais, aptarti kiti su „Mažeikių naftos“ veikla susiję klausimai. Vyriausybė valdo 59 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų, todėl J. Bumgar-

Seimo pirmininkas: Polemika su Rusija nurims

Vilnius, liepos 17 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis teigia, kad pastarųjų mėnesių ginčai ir polemika su Rusija nueis užmarštin.

Spaudos konferencijoje pirmadienį V. Landsbergis komentavo tą patį rytą įvykusį susitikimą su Vilniuje viešintu Rusijos Valstybės Dūmos deputatu Aleksandru Čiujevu.

„Lietuvos ir Rusijos santykiai yra pakankamai geri, ir apsieitimai pažiuromis apriims, nueis į praeitį, kaip ir dar tebesantis dalyje Rusijos politikų ir visuomenės perdėta teigiama Sovietų sąjungos vertinimas“, sakė V. Landsbergis.

Anot V. Landsbergio, pokalbyje su A. Čiujevu jis domėjosi Valstybės Dūmos santykiais su prezidentu V. Putin, ryškėjančia V. Putin, dalies jį remiančių Valstybės Dūmos deputatų priešprieša su aukštaisiais parlamento rūmais — Federacijos Taryba, kitais Ru-

sijos politikos reiškiniais.

Kaip žinoma, V. Putin siekia arti šimto Rusijos Federacijos sričių sujungti į kelias apskritis, kurioms vadovautų paskirti igaliojiniai. Taip pat siekiama atimti neliečiamybės statusą iš gyventojų išrinktų sričių gubernatorių, kurie taip pat yra Federacijos Tarybos nariai. Šie ketinimai, sukurinę prezidento pasiūlymus remiančius žemuosius parlamento rūmus su aukštaisiais, yra vertinami, kaip mėginimai suvaržyti savivaldą ir įteisinti griežtą Maskvos valdžios „vertikalę“.

„Čiujevas priklauso „Viebes“ koalicijai, todėl yra įsitikinęs, kad prezidento politikos kryptis yra reikalinga, teisinga“, sakė V. Landsbergis.

1991 m. sausį A. Čiujevas Maskvoje organizavo protesto renginius prieš smurtinius sovietinės armijos veiksmus Vilniuje. Už tai jis apdovanotas Sausio 13-sios atminimo medaliu.

„Mažeikių nafta“ stiprina aplinkos taršos užkardymą

Vilnius, liepos 14 d. (BNS) — Lietuvos aplinkos ministras Danius Lygis ir JAV bendrovės „Williams International“ prezidentas John Bumgarner liepos 14 d. Vilniuje aptarė būdus sumažinti aplinkos taršą Mažeikiuose.

D. Lygio ir J. Bumgarner susitikime, be kita ko, kalbėta apie vandens valymo įrengimus, naujo produktotiekio tiesimą į Būtingę bei Klaipėdą, elektroninę įrangą naftos išsiliejimui stebėti. Pasak aplinkos ministro, ši elektroninė įranga jau sumontuota, reikia tik ją išbandyti.

Mažeikių rajonas, kuriame įsikūrusi „Mažeikių nafta“,

yra vienas iš labiausiai užterštų Lietuvoje.

Pasak aplinkos ministro, sieros kiekis susivienijimo gaminamame mazute neturėtų viršyti 1 proc. Dabar šis skaičius yra apie 2.5 proc. Nustatyta, jog šia problema būtina išspręsti iki 2003 metų. D. Lygio nuomone, galima pasiekti 1 proc. sieros kiekį mazute iki nustatytos datos, tačiau tuomet pabrangtų pati produkcija. „Čia reikalingas sprendimas dėl bendros energetikos politikos. Gal Lietuvai iš viso negaminti mazuto, o gal pereinamajai laikotarpiu pratęsti iki 2005 metų?“, klausė D. Lygis.

Lietūs Lietuvoje pranašauja dideles nelaimes

Vilnius, liepos 18 d. (BNS) — Per praėjusią parą Vilniuje iškrito 53 milimetrai kritulių. Utenoje — 58 milimetrai, o Joniškio rajone esančiuose Buivydziuose — net 72 milimetrai.

Kaip sakė Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos inžinierius, hidrometeorologas informacijai Algis Vasilkovas, besitęsiantis cikloninis lietus pranašauja stichines nelaimes. Pasak jo, šiuo metu lietaus kiekis artėja prie visų stebėjimų absoliutinio paros kritulių maksimumo.

Absoliutinis paros kritulių liepos mėnesį Vilniuje maksimumas buvo 1924 metais, kai per parą iškrito 66 milimetrai kritulių. 1998 metais liepos 12 dieną per parą iškrito 45 milimetrai.

Hidrometeorologai stichinių reiškinio laiko 50 milimetrų lietaus per 12 ir mažiau valandų.

A. Vasilkovo teigimu, šiais metais gerokai viršijama daugiametė visos liepos kritulių norma. Iki liepos 18 dienos Vilniuje jau iškrito 178 milimetrai kritulių, kai tuo tarpu daugiametė visos liepos norma — 78 milimetrai. Hidro-

meteorologo tvirtinimu, ilgi cikloniniai lietūs būdingiausi rudenį, tačiau šiais metais „jau liepą mes turime rudens sąlygas“.

Antrą parą iš eilės Vilniuje plaupiantys lietūs padarė nemažai žalos. Del liūčių mieste sustoję visi remonto darbai, taip pat — ir Žirmūnų tilto remontas. Gerosios Vilties ziede po tiltais antradienio naktį buvo išjungtas apšvietimas, nes vanduo gatvėje buvo pakilęs tiek, kad siektų elektros stulpuose įrengtas elektros dėžutes. Del lietaus sugedo šviesrodžiai Narbuto, Laisvės, Kalvarijų, Žalgirio gatvėse, nes nuo lietaus sprogo šviesoforų kabeliai.

* Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė sakė, kad jau antrąjį šių metų pusmetį „Sodros“ administravimo išlaidas, kurios sudaro 3.5 proc. fondo biudžeto, numatoma sumažinti iki 3 proc. Vietoj dabartinio 56 teritorinių „Sodros“ skyrių numatoma palikti tik 10. Teritorinių skyrių darbo darba galėtų perimti apskritys.

KALENDORIUS

Liepos 19 d.: Aura, Aurėja, Galigantas, Mantigailė, Sakalas.

Liepos 20 d.: Alvydas, Aurelijus, Česlovas, Elisas, Jeronimas, Vismantas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

DETROITO „GABIJOS“ SKAUČIŲ TUNTO ISTORIJA

Tėsinys

„Gabijos“ tunto vadija nutaria suruošti didžiulę Kaziuko mugę, kurioje būtų įtraukta visa skautiška šeima: „Baltijos“ skautų tuntas, skautininkai ir tėvai. Broliai sutiko, išrinktas bendras mugės reikalams tėvų komitetas. 1958 m. kovo mėn. 23 d. Ispanų namuose įvyko labai pasisekusi pirmoji Kaziuko mugė su besišaistantiu Kaziuku, meška, žaidimais ir skautukais, pavirtusiais į prekybininkus. 1958 m. tūntan įstoja pirmosios Amerikoje gimusios paukštytės. Įvedamos reguliarios paukštytės sueigos, kurios vyko kiekvieną šeštadienį tuoj po šeštadienines mokyklos pamokų Ispanų salėje arba tėvų namuose. Priešpieciais pasirūpindavo draugovės tėvų komitetas. Draugovė išaugo į keturis būrelius. 1958 m. liepos mėn. 18 d. įvyko jūrų skaučių „Juratės“ ir jūrų skautų „Saruos“ laivų bendro pastato „Saruos“ krikštynos.

IV Tautinėje stovykloje Highland parke, Michigan, dalyvavo 40 „Gabijos“ skaučių. Tėvų komiteto pirmininko V. Vizgirdos rūpesčiu „Gedimino kalne“ buvo pastatytas „Gedimino pilies bokštas“, prie kurio 15 „Gabijos“ skaučių davė įžodį. Šis bokštas buvo tapęs ir fotografų dėmesio centru. Nakties rimtyje įžodį davė 5 vyr. skautės ir prie ežero — 2 jūrų skautės.

1959 m. vasario 16 d. sueigo įžodį davė 15 paukštyčių ir 3 skautės. Su IX „Gabijos“ tunto stovykla „Šventaja“, stovyklos tūntas vadinti prasmingais vardais, įvedama stovyklose Joninių dienų tradicija. (Joninių laužai buvo rengiami ir anksčiau.) Pastebėjus, kad bendrose stovyklose nukenčia jaunesniųjų skaučių lietuvių kalba, kurybingumas ir savarankiškumas, pradeta ruošti atskiros ir kitu laiku paukštytėms stovyklos. Pirmoji jaunesniųjų skaučių stovykla „Avilys“ įvyko 1959 m., kurioje visos paukštytės ir skautės buvo pareigos, darbai, atsakingumas ir laikraščio redagavimas atiteko pačioms paukštytėms. Ir tikrai „Avilys“ dužė tik lietuviškai!

1960 m. sudaryta skaučių tautinių šokių šokėjų grupė, vadovaujama ps. A. Rastenytes. gyvavo kone dvejis metus. Tūnto dešimtmėtis, skelbiamas: „Tegyvuoja „Gabijs“, te-negesta jos liepsna“ — atšvenčiamas paveluotai, bet labai iškilmingai 1961 m. balandžio mėn. 15-16 dienomis. Sueigos akademijos metu pagerbti iš abiejų tūntų iškeliavę namo: a.a. ps. Vytautas Tarvainis, a.a. sl.t.n. Lilė Petrauskaitė ir a.a. jaun. sk. Marytė Meš-

kuotyte. Pasveikintos tunto pradininkės: s. P. Pajaujienė ir Vyriausios skautininkės pavaduotoja v.s. K. Kodatienė. Įžodį davė 7 paukštytės ir 7 skautės. Tunto 10-ies metų istorija išreikšta išraiškos šokių ir dainomis. Sueiga ir vakarielis vyko Masonų namuose, o religinis susikaupimas — Šv. Antano bažnyčioje su tėv. dr. Tomo Žiuraicio, OP, pamokslu, aiškinančiu skautų uždavinius ir svarbą visuomenėje.

Dariaus ir Girėno klubo sudaryta namams pirkti Lietuvių namų draugija 1962 m. rugpjūčio mėn. nupirko iš čekų Lietuvių namus. Skautams darbas palengvėja, nes gauna nemokamai patalpas sueigoms. Ten perkeliama tunto, draugovių sueigos, o nuo 1963 m. — ir Kaziuko mugės.

1962 m. lapkričio 4 d. tunto sueigoje pradedami LSS jubiliejinę stovyklą Cape Cod nuvyksta 33 skautės, autobuse išdėstytos 28 valandas (šoferis paklydo). Jos stovyklavo trijuose rajonuose: vyr. skaučių „Dainoje“, skaučių „Gintaro krašte“ ir ASS. Jubiliejinę stovyklą įžodį davė 5 vyr. skautės ir 3 skautės. „Per skautybę į lietuviškumą“ — „Gabijs“ dar nemiręs šūkis. Detroitietės atsivežė „Gintaro krašto“ lietuviškiausio vieneto garbės ženklą — lietuvišką trispalvę. Deja, į Jubiliejinę stovyklą „Juratės“ laivo skautės jau nebevyko, nes 1963 m. jūrų skaučių ir skautų skyrių vadovams išstojus iš LSS, Detroito jūrų skautija atsikilo nuo tūntų ir kelerių metų laikotarpyje abu laivai likvidavosi.

1964 m. birželio 20 d. Dainavos stovyklavietėje įvyksta bendra skautų ir skaučių Sporto diena ir didysis Joninių laužas su lauželiais, šokinėjimu per ugnį, vainiko plukdymu ežerą ir naktiniu žaidimu — aparčio žiedo ieškojimu. Laužan buvo kviečiama visuomenė. Vėliau bendrus Joninių laužus perėmė Šauliai. Pradedama stovyklauti su kitų vietovių skautėmis ir žaismingai periteikti lietuvių rašytojų kūrinis. 1964 m. su Clevelando „Neringos“ tuntu suruošiama bendra stovykla — „Lazdynėliai“, kurioje skilčių vardai, šūkių, žaidimai, užsiėmimai ir vaidinimai supažindino skautes su K. Donelaičiu ir jo „Metais“. Per vėlavų pakeliamą 80 stovyklautojų sušukamas paveluotai, bet labai iškilmingai 1961 m. balandžio mėn. 15-16 dienomis. Sueigos akademijos metu pagerbti iš abiejų tūntų iškeliavę namo: a.a. ps. Vytautas Tarvainis, a.a. sl.t.n. Lilė Petrauskaitė ir a.a. jaun. sk. Marytė Meš-

1965 m. „Tėviškes“ vadovų ir vadovių stovyklon į Kanados „Romuvą“ vyksta 6 skautės. 1966 m. birželio 5 d. — su-

„Sukurio spalvų“ stovykloje, Dainavoje, linksmai nusiteikusių sesių ir rimtai nusiteikę broliai. Iš k.: Laura Karvelyte, Laila Zomboraitė, Zaneta Maleckyte, Janina Klimaitė, Greta Augyte, Milda Chmieliauskaitė, Svaja Mikulionyte, Alana Zomboraitė, Inga Jankute-Moss ir broliai — prityręs skautas Dovas Kaunelis ir skautas vytis Michael Juška.

ruošta Paukštyčių diena gamtoje; joje 15 jaunesniųjų skaučių „Spalvų Sukurio“ stovykla smagiai prasidėjo birželio 17 d. Dainavoje. Suvažiovo 120 skautų iš Detroito ir Clevelando tūntų dar vienerius metus kartu draugiškai stovyklauti. Palapines statė ežero pakrante, abiejose pusėse, o „geltonšlipsis“ skautai įsikūrė aukštai ant Rambynų kalno ir taip jie tapo „Kalno broliais“. Pirmą dieną skautai įsikūrė — ne tik palapines pastatė, bet ir pastovyklų vartus, laužavietes ir net supynes, dideles paukštyčių ir vilkiukų džiaugsmui.

Sekmadienį, birž. 18 d., Tėvo dienos proga, pagerbėm visus stovyklaujancius tėvelius. Vaikai maloniai patarnavo savo tėveliams per pusryčius. Po pusryčių buvo iškilmingas stovyklos atidarymas. Stovyklos viršininkės, v.s. Rasa Karvelienė supažindino su savo vadija: virtuvės šeiminkai — Rita ir Edmundas Kaspučiai; vyresnių skautų viršininkė — Evelina Maciulevičiūtė; skaučių pastovyklės viršininkė — Alma Sventickienė ir padėjėja Regina Puškorienė; paukštyčių pastovyklės viršininkė — Daiva Lukšienė ir padėjėja Aleksa Moss, Saulutė Tamošiūnaitė, Laura Rukšėnaitė ir Venta Civiškaitė; vilkiukų pastovyklės viršininkas — Darius Rudis ir padėjėjas Audrius Moss; jaunų šeimų pastovyklės viršininkė — Vilija Matveikienė ir Daina Anužienė; vakarinių programų vedėja — Rūta Mikulionienė; sporto vadovas — Linas Mikulionis ir stočių davė įžodį. Nuo 1967 m. vadovų stovykloje, Rake, dalyvauja 10 skaučių, o lapkričio 12 d. sukaktuvinių metų pradinėje sueigoje įžengiamą į LSS 50-ę. Vyr. skautės, pagerbdamos buvusios Vyriausios Skautininkės v.s. dr. Dominikos Kesiūnaitės šviesią atmintį, pasivadina „Dr. Kesiūnaitės“ draugove.

Bus daugiau

vyklos slaugė Dalia Rudytė-Harp.

Viršininkė komendanto pareigas skyrė kas dieną skirtingiems vyresniems skautams. Per atidarymo iškilmes trys skautai davė įžodį: Tadas Anužis, Linas Kasputis ir Marius Miliūnas. Trys paukštytės taip pat davė įžodį: Vilija Mikeska, Monika Rudytė ir Julija Sirgedaitė. Per vėlavų nuleidimą vilkiukų įžodį davė Mikas Giedraitis.

Vakare džiaugiamės, kad geras pažįstamas, seniai bebuvęs su mumis kartu šioje stovykloje, kunigas v.s. fil. Antanas Saulaitis, SJ, nuosirdžiai aukojosi šv. Mišias ir vakare smagiai bendravo su visais stovyklautojais. Deja, jau tą vakarą jis turėjo iškelti...

Užsiėmimų kas diena netrūko. Paukštytės nudrožė iškilmingo lazdais ir jas nudarė ryškinėmis spalvomis. Vilkiukai ypatingus „periskopus“ padarė. Prityrusios skautės ir skautai pastatė lauko virtuvę. Skautai daug pasidarbavo padėdami Pauliui Jurguičiui išvalyti miškelį prie kelio. „Kalno broliai“ pravelė du takus Rambynų kalne ir pastatė pastogelę, iš kurios galima Dainavą stebėti iš aukštumos. Stefa Miskienienė dvi popietes vadovavo marškinėlių dažymui gamtinėmis medžiagomis. Šioje stovykloje skautai taip pat įsigijo naujų specialybių.

Baidarių iškyla buvo suplanuota skautams, skautėms ir prityrusioms skautėms. Jie išsinuomavo baidares prie Manchester miesto ir plaukė Raisin upę. Skautai ir skautės patyrė, kad irkluoti nėra taip paprasta, kaip jie galvojo. Smagiai irklavo ir miesto parke visi kartu pietavo. Kitą dieną tik sesės iškeliavo į Waterloo State parką, eidamos gamtos takais. Broliai skautai tęsė savo gamtos projektus. Vieną popietę atvyko gamtininkas iš Lansing, kuris parodė ir pasakojo apie visokius gyvūnus. Jis leido vaikams laikyti gyvates. Nors skautai yra gamtos draugai, ne visi taip artimai norėjo draugauti su šiomis gyvatėmis.

Ketvirtadienį stovyklautojai tapo vadovais, kadangi buvo savivaldos diena. Lukas Laniauskas buvo paskirtas stovyklos viršininku. Visos prityrusios skautės ir „Kalno broliai“ perėmė stovyklos pastovyklų vadovų pareigas. Prityrusios skautės taip pat pravedė sporto šventę. Diena buvo labai ilga, jie prisipažino, kad vadovauti nelengva ir džiaugėsi grįžę į stovyklautojų eiles.

Vakarai taip pat buvo įvairūs. Šeštadienį pradėjome tradiciniu laužu, prisimindami senas dainas, šūkius ir juo-

kus. Sekmadienio vakarą stovyklautojai „rinko“ taškus stovytse: per kliūčių kelią, kelio ženklų pažinimą, lenktynes, galvosūkius, gamtos ieškinį ir kimo žaidimą. Stovyklautojai pravedė savo atskirus laužus pirmadienio vakare. Susėdė dainavo, žaidė žaidimus ir vaišino savo svečius. Kai antradienį lietus barbeno į stogą, buvo labai sunku susikaupti susikaupimo vakarui. Po susikaupimo tą vakarą Viešpats mus apdovanojo labai gražia vaivorykste, kuri gaubė visą ežerą nuo vieno jo galo iki kito, tarsi pašventindama mūsų stovyklos vardą. Trečią dieną su ypatinga garso sistema skautai turėjo progos pasirodyti ir labai nuotaikingai praleido vakarą kartu. Ketvirtadienį, paskutiniame laute, stovyklautojai visokiais būdais išvaizdino žinomas pasakas. Stebėjome operas, balektus, robotiškus aktorius, seadutes ir t.t. Paskutinį vakarą stovyklautojai lošė „Jeopardy“. Laimėtojai buvo apdovantoti skaniais lazdais. Kiekvieną vakarą užbaigėm, didele rate su malda ir giesme „Ateina naktis“.

Užbaigėm stovyklą apdovnodami visus stovyklautojus ir vadovus gamtiniais medžio medaliais, kuriuos paruošė Kęstutis Civiškas. Septyni skautai buvo pakelti į prityrusius skautus kandidatus; Andrius Giedraitis, Algutis Kasputis, Tadas Kasputis, Lukas Laniauskas, Gytis Mikulionis, Andrius Miliūnas ir Jonas Paškus. Įvertindama jos nepailstantį darbą, stovykla įteikė stovyklos viršininkei Rasai Karvelienei spalvotą skėtį su visų stovyklaujancijų parašais. Susėdom visi Rambynų kalno slėnyje ir, kaip kasmet nuotraukoje, įamžinom šią mūsų brangią stovyklą Dainavos krašte.

Rūta Mikulionienė

SKAUTŲ STOVYKLOS

Liepos 15-26 d. — Čikagos skautų ir skaučių stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Rugpjūčio 5-13 d. — LSS Ramiojo vandenyno rajono stovykla „Rambynų“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Rugpjūčio 6-20 d. — Kanados rajono stovykla „Romuvos“.

Rugpjūčio 13-20 d. — LSS Atlanto rajono stovykla Boldino, MA, Resolute Boy Scout Camp.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5599.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5599.

Matindami pato išlaides, pakvitatimų už prenumeratą nesiundame. Prie pavardės ir adreso, siųdami laikraštį patymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsienietis (Lietuva):			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliaru paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atitūnčiamos, gyvus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siūnčiant prašome pasiūlyti kopiją.

KANADOJE

Tautinių šokių šventėje

Toronto skautija prisidėjo prie įvairių darbų ir patarnavimų XI Tautinių šokių šventės metu, o daugelis jų dalyvavo programoje kaip šokėjai.

Darbo iškyla „Romuvoje“

„Romuvos“ stovykla — rugpjūčio 6-20 d. Pirmiesiems ruošos darbam atlikti birželio 24-25 d. buvo suruošta darbo iškyla. Dalyvavo sk. vyčiai ir tėveliai. Visiems dalyviams priklausė didelė padėka.

„Romuvos“ stovykloje

Šių metų „Romuvos“ stovyklai vadovaus — pirmą savaitę „Šatrijos“ tūntininkė ps. Rūta Baltaduonytė-Lemon, stov. komendantė s. Audra Viskantienė-Puzerytė. Antrą savaitę vadovaus „Rambynų“ tūntininkas s. M. Rusinas, komendantu bus s. dr. Ramūnas Saplys.

Draugovės vadovaus draugininkai, es. iš Rochesterio atvyksta instruktoriai ps. Gečiai, Rūta vadovaus meno darbams, o Aleksas topografijai. Abi savaitės stovyklavos LSS Brolijos VS v.s. Romas Otto. Jis sesių ir brolių draugoves atskirai kasdien moks pioneirijos. Stovyklos registruotoi v.s.k.v.sl. Ilonai Tarvydieni talkins j.s. E. Namikienė ir s. E. Simonavičienė. Stovyklai paruošta gera programa — vėl skambės lietuviškos dainos ne tik prie laužų.

F.M.

ČIKAGOS SKAUTAI STOVYKLAUJA RAKE

Čikagos ir apylinkių skautai ir skautės nuo praėjusio šėštadienio smagiai stovyklauja Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan. Visi sveiki, oras malonus, uodų nedaug, ežero vanduo šiltas, visų nuotaika pakili ir darbings.

Stovyklaujama „Aušros Vartų“, „Kernavės“, „Lituanicos“, „Nerijos“ tūntų ir Jaunųjų šeimų stovyklose. Gausiausi stovykloje šiais metais jūrų skautės ir skautai. Visi gražiai įsikūrę ir sėkmingai vykdo savo numatytas programas.

Savaitgalyje stovykloje bus tęsiama skautiška darbotvarkė. Laukiama tėvelių ir svečių apsilankymo. Atvykę svečiai ir tėvai prašomi tuoj pat užsiregistruoti, susipažinti su stovyklos tvarka ir taisyklėmis. Primenama, kad vaikų iš stovyklos negalima išvesti, taip

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vėduos ligų gydymas
Kelbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-228-9995
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOJA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3625 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2808

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA

380 W. 61st Ave. (219) 947-8279
Hobart, IN 46342 Fax: (219) 947-8238

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Valių gydytoja
900 Ravinia Pl., Odand Park, IL
Tel. 708-348-0887.
Priklauso Palos ir Christ Ignonėms.
Nuolatka naujai atvykusiems.

pat negalima vaikų ištraukti ir iš jų dalyvavimo stovyklineuose užsiėmimuose. Tėvai ir svečiai prašomi iš anksto pasirūpinti nakvyneis apylinkės moteliuose.

Stovykla baigsis trečiadienį, liepos 26 d. Autobusas su vaikais ir sunkvežimis su jų daiktai į Pasaulio lietuvių centrą atvyks tarp 5-6 val. vak. Tėvai ar globėjai prašomi sutikti grįžtančius stovyklautojus ir pasiimti jų bagažą.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Rugpjūčio 24 d. — Čikagos skautininkų draugovės 50 metų veiklos sukakties minėjimas.

„Spalvų sukurio“ stovykloje, Dainavoje, Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos tūntai šventė savo vienetų veiklos 50-mečio sukaktį.

SVARBU ATPAŽINTI NAUJA IR NEUŽTRENKTI DURŲ ATEINANČIAM

Ir Lietuvoje, ir išeivijoje susidomėjimas, bet kartu ir dalies žmonių, ypač krikščionių, nerimą kelia Naujosios politikos srovė, kurioje dalyvauja Centro, Naujoji, Liberalų ir Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos. Pastaroji sąjunga įsisteigė nuo Krikščionių demokratų partijos atsiskyrysiu jaunų, modernių politikų daliai, nesuprastai ir atstumtai.

Taigi yra toks reiškinys – keturių partijų mėginimas į politiką eiti moderniai – ne kariaujant vieniems su kitais, bet skirtingas pažiūras bandant suderinti ir ieškant būdų veikti bendrai. Pateisinimas: Lietuva laukia konstruktyvių sprendimų. Tauta pavargo partijoms besiplėšant tarpusavyje.

Kokią vietą šioje koalicijoje galėtų užimti modernieji krikščionys demokratai? Ar naudinga, ar tinka krikščionims demokratams dalyvauti naujosios politikos sąjūdyje? Kas jie, tie modernieji krikščionys demokratai, kokia jų ideologija? Tokių ir panašių klausimų tenka išgirsti. Norėdami atsakyti į juos, pateikiame trijų moderniųjų krikščionių demokratų – MKDS pirmininko V. Bogušio, MKDS vicepirmininko – dr. E. Vareikio ir A. Vazbio pasisakymus apie politiką, apie krikščioniškąją demokratiją, apie labai svarbią šiai ideologijai – socialinę sritį. Skaitytojas tesprenžia pats, kas ko vertas.

Trumpai norėčiau pristatyti autorius, su kuriais teko susikalbėti „ne vieną pūdą druskos“ anet rašytojo.

Tai ne naujokai politikojė. Vytautas Bogušis – Seimo narys ne pirmą kadenciją, Lietuvos krikščionių demokratų partijos atkūrėjas, jos pirmojo statuto ir kitų dokumentų autorius, pirmojo leidinio „Krikščionis demokratas“ leidėjas. Politiko karjerą jis pradėjo paaugliu sovietiniais metais, pradžioje vykdydamas Laisvės lygos vadovo Antano Terlecko nurodymus, mokykloje Vasario 16-ą su draugais viešai demonstruodamas, kad Lietuvai tai yra šventė ir t.t. „Vadinamosios“, „perestroikos“ metai, garsūs mitingas prie A. Mickevičiaus paminklo, kur viešai įvardijamas Molotovo-Ribentropo paktas. Vienas jo organizatorių buvo ir Vytautas Bogušis. Šis mitingas jį, kad ir savotiškai, išpopuliarino: jam teko sovietinės spaudos didžiausias dėmesys, nes jis buvo policijos sumuštas, profsąjungų

„auklėtas“, darbo draugų viešai pasmerktas. Kadangi buvo kilęs iš giliai tikintios dulkų šeimos, natūralu, kad pradėjo atsileisti geležiniai varžtai paskatino jį burti krikščionis politiškai. Taip 1988 m. pradžioje buvo pradėti žygiai kurti Krikščionių demokratų partiją, kurios steigiamoji konferencija įvyko 1989 m. Vasario 16-ąją.

Kai neseniai naujosios politikos sąjūdį susibūrusios keturios partijos paskelbė pirmąjį bendrą pareiškimą dėl NATO, kuriame patvirtino savo vakarietišką ir modernų požiūrį į Lietuvos saugumą, atpažinau krikščionių demokratų braižą. O tarp jų nepaprastai teoretikas, žinoma, yra dr. Egidijus Vareikis, politologas, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto politologijos katedros vadovas, kitų Lietuvos universitetų profesorius, ateitininkų organizacijos vienas iš vadovų. Tai nepaprastai mylimas studentų, lengvai bendraujantis, puikus pašnekovas ir populiarius politinių valandėlių višose Lietuvos televizijose vedėjas ir dalyvis.

Artūras Vazbys – pačios jauniausios kartos politikas, aukštąjį mokyklą baigęs jau nepriklausomybės metais, sociologas, keletą pastarųjų metų dirbęs Užsienio reikalų ministerijoje ministro patarėju, politikos „mokslus“ pradėjęs krikščionių demok-

NAUJOJI POLITIKA – KELIAS Į MODERNIĄ VALSTYBĘ

Vytautas Bogušis

Kas yra ta naujoji politika, kuri mūsų ištikinimui, reikalauja čia ir dabar? Ir kokios mes jos norėtume? Dar tiksliau reikėtų klausiti – o kuo naujoji politika yra nauja? Ir kodėl mes – modernieji krikščionys demokratai – esame čia ir savo sąjungą regime šios naujosios politikos dalininkę? Juk žodžiai „naujas“ ar „modernus“, nors mums ir labai gražūs, patys savaime nėra pranašesni už žodžius „senas“ ar „archajiškas“.

Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga įkūre, nes buvome ir esame tikri, kad pamatiniai krikščioniškosios demokratijos principai – laisvė, solidarumas, rūpestis kiekvieno žmogumi, pagarba jo teisėms bei socialiai orientuota ekonomika – šiandien kaip niekad reikalingi Lietuvai. Manome, kad krikščioniškoji demokratija Lietuvoje šiuo

Vilniuje gegužės 5 d. pirmą kartą Lietuvoje po atviro dangumi veikė seniau išleistų knygų turgus, kur buvo parduodamos leidyklų ir knygynų sandėliuose užsilaikiusios atpigintos knygos. Taip pat Vingio parke po ketverių metų vėl suruosta knygų ir spaudos šventė „Imkit mane ir skaitykit“, skirta spaudos atgavimo, kalbos ir knygų dienai. Nuotr. Eltos

ratų spaudoje. Kaip ir visiems jauniems, taip ir Artūrai, kartu su visa karta būsimųjų politikų, teko prasimušti pro vyresniųjų nepasitikėjimo kiaušį. Jis nemažai metų buvo Jaunųjų krikščionių demokratų vadovu. Įvertindama darbą su jaunimu Pasaulio lietuvių katalikų bendrija, įsikūrusi išeivijoje, prieš keizlerių metų jam yra suteikusi Pasaulio lietuvių katalikų visuomenininko premiją. A. Vazbio straipsnių – politikos komentarys yra spausdinę ir „Draugo“ dienraštis.

Kaip pamatysite iš straipsnių, kiekvienas jų yra savitas, o bendra yra tai, kad visi trys yra geri krikščionys ir gražių šeimų tėvai.

Kaip svarbu Lietuvos ateitčiai, kad šiandien atpažintume naują ir neužtrenktą durų ateinančiam.

Audronė V. Škiudaitė

NAUJOJI POLITIKA – KELIAS Į MODERNIĄ VALSTYBĘ

Vytautas Bogušis

metu išgyvena tikrai ne puičiausius laikus. Tačiau akliauzdu ir tai, jog ne ji pati savaime kalta dėl to, kad daug kam tapo nepratraukli. Dėl to kaltas Lietuvos politinių jėgų nesugebėjimas ar nenoras kūrbiškai taikyti universalius jos principus. Mes tikime tais universaliais krikščioniškojo socialinio mokyto principais, kuriuos išbandė šimtmečio praktika ir kurie šiandien vyrauja Europoje bei plačiai pripažinti pasauliulyje. Tie principai jau patys savaime yra orientuojantys į dialogą, į atvirą, protinę kompromisu paremtą ateities vizijos kūrimą. Todėl noriu paminėti Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos tarybos kreipimąsi į Lietuvos žmones bei politinius partnerius, priimtą dar 2000 gegužės penktąją, kuris, mano galva, gerai išreiškia moderniųjų krikščionių demokratų ir nau-

josios politikos sąsają:

„Būdami atviri politiniam dialogui bei kūrybingam bendradarbiavimui su visomis demokratijai ištikimomis politinėmis jėgomis, mes, modernieji krikščionys demokratai, taip pat tikime, kad MKDS susikūrimas taps svarbiu žingsniu įvairių politinių jėgų dialogo link, sutelks krikščioniškosios demokratijos vertę tikinties žmones. Esame ištikini, kad MKD sąjungoje ras vietą visų Lietuvos tautinių bendrijų, visų konfesijų atstovai bei asmenys, savęs nesiejantys su religine bendruomene, bet pripažintantys ir gerbiantys krikščioniškuosius principus“.

Norime tarnauti lietuvių tautai ir Lietuvos žmonėms, atsakingai dalyvaudami kuriant mūsų šalies ateitį. Mums priimtinas pats naujosios politikos, kaip ją išivaizduojame, principas: atsakingas, į ateitį orientuotas ir sutarimo ieškantis dialogas apie tai, kaip ir kur turėtų vystytis Lietuva. Tai ne vadinamasis *ad hoc*, susitarimas „tam sykiui“. Tai – Lietuvos modernieji projektas. Manome, kad to projekto nebūtų galima sukurti ar bent jau jis būtų skurdesnis, jeigu jame nebūtų universaliosios krikščioniškosios demokratijos elementai. Todėl, galėdami ir norėdami prisidėti kuriant turinį – pozityvų turinį šioms naujumo ir modernumo idėjoms, neturime teisės likti nuošaly.

Norime ir tikime, kad tai, dėl ko pradeda tartis skirtingas pažiūras turintys politikai, grįs artimiausio dešimtmečio Lietuvos politiką. Politika, dėl kurios laimės Lietuva ir jos žmonės. Laimės ne tik geresnį, turtingesnį gyvenimą, bet ir, drįstu teigti, ne mažiau svarbų dalyką: ramesnę kasdienę. Tam reikia bendradarbiavimo, ne priešiškojo politikos.

Remdamasis savo asmenine patirtimi, noriu pasakyti, kad

naujosios politikos kelias bus nelengvas. Visada vertinai ir dabar vertinu drąsą. Žinau, kad naujoji politika, kaip ją supranti aš ir mano bendražygiai, yra politika, reikalaujanti drąsos. Galbūt – kitokios drąsos, negu tos, kurios reikėjo kovojant dėl nepriklausomybės ir ją atkuriant. Kai kovojome su aiškiu išoriniu priešu, dėl to aiškumo ir apibrėžtumo buvo savotiškai lengva. Ta kovos dvasia ir priešų įveikimo troškimas, deja, niekur nepranyko ir atkūrus nepriklausomybę. Tačiau apsidairykime – kur ir kas dabar tie priešai? Socialdemokratas – liberalai? Centristas – krikščionių demokratui? „Dešinysis“ – „kairiajam“? Galų gale – vienas politikos – kiekvienam politikui?

Politika, kuri yra tokia kova, pagal savo prigimtį ir apibrėžimą negali būti žmonėms tarnaujanti ir kurianti. Štai tokia politika vadinu senąja. Kuriančiam naująją politiką reikia kitokios, galbūt – net didesnės drąsos. Nes ir kova čia – nebe išorinė – prieš kitus, o labiau vidinė. Tai kova su savo arogancija, su nenoru tartis ir dalintis tiek valdžia, tiek atsakomybe, su žodžių ir darbų neatitikimu, su pagieža, nepagarba ar net nepakanta kitaip matančiam pasauli. Ieškoti sutarimo, kad ir kaip sunku tai būtų, siekti kompromiso, neišžadant principų – ar gali būti kas natūralesnis, tačiau drauge ir sunkesnis... Filosofas galbūt

tokią politiką pavadintų paradoksalia. Galbūt ji tokia ir yra. Tarsi peržengtume save bendram labui ir vis dėlto liktume savimi – taip, tai skamba paradoksaliai. Beje, kaip tik to – peržengti save, tarnaujant kitiems, mus moko ir kiekviena krikščionybė.

Mes, modernieji krikščionys demokratai, turime ir idėjų, ir tokios drąsos, apie kurią kalbėjau. Naujoji politika gali pakeisti daugelį senosios politikos ribų ir rėžių.

(B.d.)

(B.d.)

DRAUGAS, 2000 m. liepos 19 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Knygos nepraranda potraukio

Įsivaizduokime knygą, kuri spausdinama 35 milijonų egzempliorių tiražu, yra išversta į 35 kalbas ir per trejus metus „uždirbo“ 480 milijonų dolerių! Kelios tokios knygos – ir ne tik visi Lietuvos valstybės įsiskolinimai būtų atmokėti, bet dar liktų lėšų ir gyventojų buičiai pagerinti...

Deja, šioji knyga – nelietuviška, o anglų kalba leidžiama. Tai J. K. Rowling kūrinyje apie kiek keistoką vaiką Harry Potter ir jo nuotykius. Knygos populiarumas nustebino ir jos leidejus, ir pačią autorę, kuri prisipažįsta nei sapnuote nesapnavusi, kad šio žanro kūrinyje taip pakerės skaitytojus. Juo labiau vaikus ir paauglius, kurie jau yra tapę tikrieji „elektroninės eros“ piliečiai, o knygas laiko akmenis amžiaus liekanomis.

Prieš kelias dienas Amerikos knygynuose pasirodžiusi ketvirtoji Harry Potter serijos dalis, pavadinta „Harry Potter and the Goblet of Fire“ (Harry Potter ir ugnies taurė) susilaukė net didesnio pasisekimo, kaip ankstesnės. Dar prieš išspausdinimą buvo gauta netoli 2 mln. užsakymų, tad pirmoji šios knygos laida – 5,3 mln. egzempliorių – neuzsigulės ant lentynų. Prie kai kurių knygynų susidarė net ilgos eilės laukiančių išgerti šią knygą. O tai jau neeilinis reiškinys. Labiau įprasta, kad jaunuoliai ir paaugliai rikiuojasi prie roko ar kurios kitos muzikinės grupės koncertų kasos ar per naktį laukia bilietų į sporto rungtynes. Todėl kone visa Amerikos žiniasklaida nemažai dėmesio skyrė naujausiai Harry Potter nuotykių knygai bei jos skaitytojams.

Kas gi pagaliau tas Harry Potter, kad jo gyvenimas susilaukė tokio visuotinio susidomėjimo, peržengusio net iprastines skaitytojų amžiaus ribas? Pirmojoje knygoje – „Harry Potter and the Sorcerer's Stone“ (H. Potter ir burtininko akmuo) Harry apibūdinamas kaip vienuolikmetis našlaitis, sunkiai pritampantis prie savo amžiaus vaikų, nes jis „kitoks“. O tas jo „kitokumas“ – burtininkiškos savybės. Pagaliau nieko nelieka, kaip išsiųsti vaiką į specialią mokyklą, skirtą burtininkams, raganiams, ragams ir kitiems, su magika susijusiems, asmenims...

Kadangi knygoje kalbama apie burtus, kerus, ragana-vimą, pradžioje ji susilaukė

nemažai kritikos. Bent septyniolikoje valstijų mokyklų vadovybei buvo patariama knygos į klases neįsileisti, o dviejose valstijose (Colorado ir Kansas) moksleiviams apskritai draudžiama ją skaityti. Tai Amerikos literatūriniam gyvenime nenauji. Net ir populiarioji „Wizard of Oz“, „Mary Poppins“ ar Tolkien serijos knygos bei daug kitų yra perejusios per panašius vargus.

Galbūt toji kontraversija prisidėjo ir prie jų populiarumo. Tad visai nepakenktų ir lietuviškų knygų platintojams pasinaudoti šiuo „propagandiniu metodu“. Pavyzdžiui, su Harry Potter burtininkiškais nuotykiams būtų galima palyginti ir Nijolės Jankutės prieš keliolika metų išleistą knygėlę vaikams „Kelinė ir septintąją stotį“, ir kai kurių kitų jauni-mo bei vaikų autorių (čia kalbame tik apie lietuvius, ne verstuosius) kūrinius. Jeigu šių dienų paauglių amerikietį įmanoma privilioti prie knygos ir dar taip, kad jos iš rankų nepaleidžia kiaušų naktį, kol neužvertia paskutinio puslapio, tai juo labiau lietuviuką, kuris aplamai imlesnis rašytam žodžiui, žinoma, jeigu gauna gerą pavyzdį iš namų.

Kai eilinį kartą praeiname pro lietuviškų knygų prekybos stalius „Draugo“ administracijoje ir pamatome jų juokingai žemas kainas, taip ir nudiegia paširdžius: nejaugi mūsų tautiečiai taip greitai pamiršo, kiek kentėta, kovota, ilgetasi lietuviško spausdinto žodžio, kokią kainą reikėjo sumokėti, kol jis laisvai pasklido visoje tautoje? Ar jam laisvė suteikta vien dėl to, kad pasilikto gultei ant prekybos stalo dulkėtose lentynose? Kokiais įtikinėjimais apgaudinėjame ir save, ir kitus, kai atsiskome lietuviškos knygos?

Tačiau pasiteisinimas, kad „jau mes viską matėme, skaitėme, viskas nusibodė“, labai tuščiai skamba. Net ir „Draugo“ knygynelyje yra tokių vertingų, naujų leidinių – tiek šiame krašte, tiek Lietuvoje išleisti – tokių margų, idomių, lengvai skaitomų knygelių vaikams ir anūkeliams, kad pro lentynas tiesiog praeiti neįmanoma. Deja, Harry Potter serija dar į lietuvių kalbą neišversta, bet mes turime pakankamai savos literatūros, dėl kurios verta ir eileje pastovėti, ir per naktį skaityti... Pasinaudokime ja!

SU PALAPINE Į MEKSIKĄ

Tėsinys Nr.14

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Sausio 6 diena, Trys Karaliai

8:30 val. ryto visi susirinko prie vadovo motornamio ir pesti iškeliavome į La Paya Mazatlan viešbutį pusryčiauti. Viešbučio restoranas ant patalios, sauleta, šilta, skanu, tiek mums žinomi, tiek egzotiški šio krašto bufetė patiekalai. Pavalgę pesti grįžome, dairydami, kur kokios užkandinės, restoranai, parduotuvės. Popietė laisva, tad bus progos čia pasivaikščioti. Tačiau grįžus, Romas blogai jautėsi ir atsigulė pamiegoti. Jis nuo pat kelionės pradžios neveikė, save giedo aspirinų ir apie gydytojus girdėti nenori.

Aš parašiau porą atviručių

ir nuėjau išsiųsti į stovyklavietės raštine. Prie raštinės ant stalo padėta Trijų Karalių duona. Ši duona apie 1 1/2 x 1 pėdos dydžio, gražiai papuošta, riestainio formos. Kiekvienas sau atsiriekia, nes viduje yra įkeptos trijų karalių figūrėlės. Pagal tradiciją, vis trys, kas randa „karalių“ savo riekyje, turi čia grįžti vasario 2 dieną ir susirinkusiems paruošti vakarienę. Bandžiau sužinoti, kodėl Meksikoje Kalėdų sezonas baigiasi vasario 2 d., bet nepasisekė.

Romui bemiegant, popietė ramiai praėjo, niekur nėjome. Vakare jis kiek atsigavo ir 5 val. daugumas susirinko prie baseino madų parodai. Trys modeliavo vietinės gamy-

ma rankomis siuvinėtų. Rūbai buvo gražūs, tinkami šiam klimatui ir kraštui, bet kainos nebuvo labai priimanamos. Atrodo, per daug verslo nepadarė. Aplamai, perkant rūbus užsienyje, išmokau nepirkti tai, kas ten tinka. Žodžiu, kas gražiai atrodo Meksikoje, gali visai netikti Michigane. Žinau. Prieš šešerius metus nusipirkau lininę nertą suknelę Lietuvoje ir dar nei karto jos nedėvėjau.

Pasibaigus parodai, daugumas vėl pesti keliavome į tą patį viešbutį vakarienei ir programai. Ši programa vyksta tik tris kartus per savaitę, labai populiari ir bilietus reikia iš anksto įsigyti.

Nuvykus mūsų grupę nuvedė pro užpakalines duris ir galėjome sėsti prie geriausių stalų, truputį pakelį, tad gerai matysime programą. Valandą laukėme, be mūsų daugiau nieko nebuvo. Bet, 6:45 val. vakare atsidarė pagrin-

dinės durys ir pasipylė žmonių minia. Per devynias minutes (žiūrėjau į laikrodį) vienos vietos buvo užimtos. Kiek jų buvo, tiksliai nežinau, bet apskaičiavome, kad čia tilpo 400-500 žmonių. Buvo nemažai jaunimo ir net šeimų su mažais (3-7 metų) vaikais. Maisto bufetas atsidarė tik 7:30 val. tuo tarpu padavėjai užsirašo gerimų pageidavimus ir gan greit pristatė. Kadangi gerimai yra nemokamai, dalis bufeto, tai iš karto pristatė po du. Tuo tarpu orkestras groja, kas nori gali eiti ant scenos šokti. O šokiai gyvi, dalyvių netrūksta. Apsirengimas taip pat labai įvairus: vieni dėvėjo paprasčiausius džinsus su marškiniais, o kitos net ilgas išsėgines sukias.

Labai punktučiai atsidarė maisto bufetas ir padavėjai tiksliai nurodė, kurie po kurių šokė, balansavimo numeriai ir pan. Programa užsitęsė lygiai vieną valandą. (B.d.)

tytų patiekalų... Susigundžiau, patiko. Baigę valgyti, vėl ėjo šokti ir paskutiniai du šokiai buvo atlikti ypač garsių būgnų taktu, su mirksinčiomis lempomis, galima tikrai gauti kokį priepuolį, Romas komentavo.

Tiksliai 8:43 val. vakaro prasidėjo programa. Programos pranešėjas patikrino, iš kurio krašto daugiausia čia atvykę, prašydamas „katutėmis“ prisistatyti. Pasirodo, iš Kanados. Toliau pristatė šio vakaro programos šokius, kelis tautinius, būdingus Meksikai. Šiuos jau buvome matę Chihuahua mieste, bet buvo vienas pakaitimas: per gaidžių šokį čia vyrai – šokėjai ramesnės turejo gyvus gaidžius, kuriuos paleido į dvikovą! Buvo komediantai, puikus dainininkas, kuris dalyvius įtraukė į bendrą dainavimą, „lasso“ šokėjas, balansavimo numeriai ir pan. Programa užsitęsė lygiai vieną valandą. (B.d.)

Meksikos tautinio herojaus Pancho Villa namo kiemas su fontanu

Gyvenimo kelią prisimenant

Kun. V. Rimšelis, MIC

Mokslai ir gyvenimas Romoje

Rudenį, kai mokslas prasidėjo, mūsų namas pasidarė apytūstis. Lietuviai kunigai įstojo į universitetus. Prasidėjo visiems mokslo darbai. Mūsų name vysk. P. Butys su savo patarėjais nutarė nevertoti vyno, kol Lenkija ir Lietuva nebus laisvos nuo komunizmo. Visoj Italijoj vinas yra vartojamas pietų valgytojų metu ir per vakarienę. Visi to uždraudimo ištikimai laikėmės. Pasitaikė didelė marjonų šventė. Sukviesta daug svečių — vyskupų, Vatikano pareigūnų ir vysk. P. Butio draugų. Išliko klausimas, kaip sutvarkyti vaišes vyno reikalą. Nutarta svečiams duoti vyną, o namiškiams nudažytą vandenį. Svečiai, paragavę vandens, laukė vyno. Namiškiai pradėjo džiaugtis, kad, kaip Kanos vestuvėse, vanduo pavirto vynu, o svečiai stebėjosi, kad vinas pasikeitė į vandenį. Tas vyno uždraudimas neilgai galiojo, nes pas mus dažnai atvažiuodavo svečių.

Vatikane maisto produktai buvo pigesni. Seseles betlemietes, pirkdamos maisto produktus Vatikane, gavo priedo gaidį. Tai gaidį vienuolės gražiai prižiūrėjo. Aš pas tas seses kasdien laikydavau šv. Mišias. Kai reikėdavo ką nors itališkai parašyti, tai nešdavau joms peržiūrėti ir kalbą pataisyti. Vieną dieną po Mišių kelios seselės atėjo su bloga žinia — naktį vagys pavogė Šv. Tevo gaidį. Jos beveik verkdamos pasakojo, kaip joms to gaidžio gaila. Esą, vagys tą gaidį papjau, o jis yra šventas paukštis. Jis naktį tris kartus pragysdavo. Turbūt tas gaidys vienuolės rytą prikeldavo. Kai gaidžio jau nebuvo, tai kartais seselės rasdavau miegančias. Ir vartai būdavo užrakinti.

Mudu su kun. P. Brazium ir kun. J. Sakevičium buvo srityje ruošti doktoratui disertaciją. Mano tema buvo „Prigimtis ir Nuodėmė“. Nuodėmės prieštaravimas prieš Prigimtį. Moderatorius buvo prof. L. B. Gillon, O.P. Čia turėjome ramybę studijuoti ir rašyti. Niekas netrukė, nebent pati vienuolėška tvarka. Latvis kun. Juozas Grišans buvo mano vyresnysis, o studentų prefektas buvo kun. Jonas Sakevičius. Namo vyresnybė nutarė po pietų po dvi valandas pusvalandžiui susirinkti ir padirbti prie malkų pjovimo ir skaldymo. Po karo Italijoj buvo pritrūkę anglių. Kun. J. Sakevičius nuo malkų skaldymo nieko neatleido. Kazin kaip noretum užbaigti minties dėstymą, o čia pat skambintis skamba, ir prefektas dar kelis kartus į kambarį užėis, ir primins, kad laikas malkas skaldyti. Del vienuolėško uolumo praminėm jį marjonų sąžine.

Sitokioje aplinkoje vis dėlto ramiai, atsidėję galėjome rinkti medžiagą ir rašyti be trukdymų. Pradėjau disertaciją rašyti 1945 m. prieš Kalėdas ir baigiau 1946 m. rudenį. Taigi užtruko mažiau kaip mokslo metai. Mus ragino skubėti su disertacijom vysk. P. Butys. Turbūt jis jau buvo numatęs kun. P. Brazį pasiųsti į Argentiną, o mane į Ameriką. Prieš disertacijos gynybą užėjau pas kun. J. Grišans. Su juo dar iš Lietuvos laikų buvome susidraugavę. Aš jį mokiau lietuvių kalbos. Aš jam pasakiau, kad mane ima keista baimė. Penki profesoriai mane ka-

mantinės. Pilna salė bus studentų, daugiausia lietuvių iš Gregorijano universiteto. Jis man liepė užėti už pusvalandžio. Jis bus paruošęs man gerų vaistų. Kai grįžau vel pas jį, radau paruoštą konjako taurelę ir smarkios kavos didelį puoduką. „Išgerk šituos vaistus ramiai, — jis tarė, — turi dar pusantros valandos prieš gynybą, ir pamatysi, kad visas pasaulis yra šviesus“. Iš tikrųjų taip ir buvo. Visos baimės išnyko. Atsirado didelis apas. Vaizduotė veikė labai aiškiai. Į mano kalbą ir atsakymus profesoriams publika visą laiką plojo. Kai priėjome prie predestinacijos klausimų, prof. L.R. Gillon paskelbė, kad laikas disertacijos gynybai yra baigtas. Lietuviai studentai pradėjo mane mėti į viršų su dideliu triukšmu. Tokio pasisekimo nesitikičiau.

Po to viso namie per dvi naktis negalėjau ramiai užmigti. Visą laiką klausimai ir atsakymai pynėsi galvoje. Rytą dieną prof. L. R. Gillon paklausiau, ar galima kai ką pridėti daugiau, ruošiant disertaciją išspausdinti. Jis atsakė, kad nieko negalima nei keisti, nei pridėti. Reikia išspausdintos knygos universitetui atsiųsti 50 egzempliorių. Ir tik tada bus išduotas doktorato atestatas. Tą mano disertaciją išspausdino po šešerių metų — 1952 m. Typographia „Immaculata“, Putnam, Conn. U.S.A. Be šių universiteto formaliųjų negausi doktorato atestato ir, įstodamas dėstytoju į aukštąją mokyklą, negali sakyti, kad turi daktaro laipsnį.

Romoje ir Paryžiuje prieš išvykstant į Ameriką

1947 m. sausio 27 d. buvo arkiv. Jurgio Matulio mirties 50 metų metinių paminėjimo procesijoje. Jis man liepė užėti už pusvalandžio. Jis bus paruošęs man gerų vaistų. Kai grįžau vel pas jį, radau paruoštą konjako taurelę ir smarkios kavos didelį puoduką. „Išgerk šituos vaistus ramiai, — jis tarė, — turi dar pusantros valandos prieš gynybą, ir pamatysi, kad visas pasaulis yra šviesus“. Iš tikrųjų taip ir buvo. Visos baimės išnyko. Atsirado didelis apas. Vaizduotė veikė labai aiškiai. Į mano kalbą ir atsakymus profesoriams publika visą laiką plojo. Kai priėjome prie predestinacijos klausimų, prof. L.R. Gillon paskelbė, kad laikas disertacijos gynybai yra baigtas. Lietuviai studentai pradėjo mane mėti į viršų su dideliu triukšmu. Tokio pasisekimo nesitikičiau.

Kai jau buvau laisvas nuo paskaitų lankymo universitete, vysk. P. Butys mane pasikyrė savo sekretorium. Del to straipsnio, kurį turėjau parašyti, su vyskupu nepasitariau. Jis man tuo reikalu nieko nei gero, nei blogo nesakė. Taigi aš tik vienas likau prieš lenkų kalbas.

1946-47 m. mokslo metų pradžioje buvo atvažiuojanti keleto lenkų studentų. Vienas iš jų, Wladimiras Okonski mums

T. marjonai ir svečiai kunigai pal. arkivyskupo Jurgio Matulio mirties 50-ųjų metinių paminėjimo procesijoje. Iš dešinės: kun. P. Činikas, kun. V. Rimšelis, kun. K. Pugetvičius, kun. J. Vaitkevičius.

pasigyrė, kad baigęs Varšuvoje septynis medicinos semestrus. Apie tai sužinojo kun. Juozas Vaitkevičius. Aš jam kasdien, pagal gydytojo nurodymą, leisdavau injekcijas. Jis nutarė, kad injekcijas geriau įleis jau šoks toks medikas. Iš pirmo karto taip ir nepasisekė. W. Okonski sulaužė adatą, kurią buvo sunku iš odos ištraukti. Vel aš turėjau kun. J. Vaitkevičiui injekcijas leisti. Jis mane paklausė, kaip tai gali būti, kad adata nulužo. Aš jam paprastai paaiškinau, kad jo oda yra kieta, kaip visų lietuvių muzikų. Todėl lenkams specialistams adatos lūžta. Kun. J. Vaitkevičius linksmam nusikvatojo. Mudu nutarėm, kad jis dėl to nemirs. O Okonskiui kažkaip Romoje nesisekė. Nauji lenkų studentai labai norėjo pas papių Pijų XII gauti pusiau privačią audienciją. Gavome audienciją. Proga buvo, kad keli iš mūsų išvažiuoja darbams ir keli lenkai atvažiuoja į Romą studijuoti. Buvome iš viso audiencijoje devyni žmonės. Anuomet, kai popiežius įeina, turime būti atsiklaupę. Popiežius kiekvieną pasveikinimą, prakalbina ir palaimina. Kai popiežius priėjo iš eilės prie W. Okonski, šis griebe popiežių už kojų, norėdamas jį paslydo. Laisvąją koją trenkė Okonskiui į galvą. Kaukštelėjimas nuskambėjo per visą salę ir koridorių, bet popiežius nepargiuvo. Jis, pijuška ant galvos pasitaisydamas, tarė „scusi“, o Okonski, prie žemės pasilenkęs, sumurmėjo „pre-prasam“.

1947 m. kovo mėnesį iš Amerikos marjonų gavau iškvieta Marian Hills, IL, kun. seminarijoje dėstyti filosofiją ir teologiją. Vizą gauti buvo lengva. Reikėjo tik kelis kartus nuvažiuoti į Neapolį pas Amerikos konsulą. Bilietą gavau laivu „America“ išplaukti iš Prancūzijos Cherbourg uosto. Taip pasitaikė, kad jėzuitas kun. Jonas Kubilius turėjo kažkur kelioms savaitėms iš Paryžiaus išvažiuoti. Jis užleido man savo butą ir paliko raktus pas namų prižiūrėtoją. Į Paryžių atvažiuavau pirmą kartą, bet butą surasti buvo lengva. Stotyje buvo iškabintas didelis miesto planas ir požeminio susisiekimo nurodymas. Kun. J. Kubilius butas buvo arti jėzuitų bažnyčios. Rytą dieną jau aš atlaikiau toje bažnyčioje Mišias. Pradėjau klostyti bažnytinis drabužius taip, kaip aš juos buvau radęs. Tuo metu atėjo zakristijonas, turbūt broliukas, ir mane pradėjo barti, kad aš nemoku suklostyti bažnytinio drabužių. Esą, jūs Belgijos kunigai visi tokie, kad reikia čia išmokyti, kaip suklostyti arnotus. Taigi mane

NEPRIIMTI PASIŪLYMAI

REMIGIJUS MISIŪNAS

Sako, dovanotam arkliui dantis neturi, tačiau visai kas kita, kai pradeda skaičiuoti, kiek gali kainuoti jo išlaikymas arba kai už jį paprašoma vieno kito grašio. Panašiai nutiko su dviejų vokiečių mokslininkų arba jų artimųjų pasiūlymais lietuviams DP Vakarų Vokietijoje. Vienas jų buvo garsus vokiečių kalbininkas, Göttingeno universiteto profesorius Eduardas Hermannas. Savo darbuose pažymėjęs didelę lietuvių bendrinės kalbos reikšmę bendrajai kalbotyrai profesorius buvo užsienio parasyti stambų, trijų dalių veikalą apie lietuvių kalbą.

Pradėjęs savo darbą 4-me dešimtmetyje, E. Hermannas tęsė jį ir po karo bei prašė Vakaruose priimančių lietuvių mokslininkų parašyti keletą straipsnių viena jo veikalų dalių — chrestomatijai. Vėliau, tarpininkaujant kalbininkei Izabelei Matusevičiūtei, profesorius siūlė lietuviams DP prisidėti prie minėtos chrestomatijos išleidimo. Kai kas ir tai pasiūlymą labai entuziastingai ir siūlė išleisti 1,000 ar net 2,000 chrestomatijos egzempliorių, tačiau vėliau, kai su rankraščiu susipažino Vac. Biržiška, V. Maciūnas, J. Puzinas, buvo atsiųsta ir nuspręsta, jog bus atsiųsta ir nuspręsta, kad per akis, jei prie vokiečių planuojamų leisti 700 knygos egzempliorių pasieks išspausdinti dar 200 egzempliorių. Tiek būtų užtektu lietuviams, konkretiai, Baltijos universiteto profesoriams ir studen-

tams liuanistams, bei lietuvių gimnazijų lietuvių kalbos mokytojams, nes platesnei visuomenei knyga netiko.

Tokiam — 200 egzempliorių — papildomam tiražui pritarė ir LTB Švietimo valdyba, nes manė, kad didesnio kiekio spausdinimas būtų buvusi reklama E. Hermannui, o ne lietuvių kalbai. Be to, — ir labai ženklios išlaidos, nes knyga būtų turėjusi 800 puslapių ir kainavusi 70 RM, tad pinigai, ko gero, ir buvo ta priežastis, dėl kurios LTB vadovai dėsle priimti galutinį sprendimą (tiesa, jie neprieštaravo, jeigu kas nors, panorėjęs išspausdinti didesnę nei 200 egzempliorių tiražą, būtų tai padaręs savo lėšomis).

Veik tuo metu prof. E. Hermannas taip pat siūlė lietuviams įsigyti jo biblioteką, kur buvo daug vertingų liuanistinių ir lyginamosios kalbotyros knygų. Lietuvių mokslininkai, žinodami šią vokiečių kalbotyrininko biblioteką, laikė ją labai vertinga ir pritarė jos įsigijimui, juoba, sąlygos jiems atrodė priimtinos. Mat iš pradžių E. Hermannas už biblioteką norėjo 5,000 dolerių ir kad būtų padėta jam persikelti į Šveicariją. Vėliau jis pakeitė savo sąlygas ir ketino testamentu palikti biblioteką lietuviams, bet su sąlyga, kad jam mirus, kuris nors lietuvis įsipareigotų išmokėti kaip zempliorių pasieks išspausdinti dar 200 egzempliorių. Tiek būtų užtektu lietuviams, konkretiai, Baltijos universiteto profesoriams ir studen-

lionės į Ameriką ir dar mane palaimino. Supratau, jog jam patiko, kad atėjau pas jį parašyti leidimo. Operos namai buvo perpildyti žmonėmis. Per pertrauką matėme vieną kunigą su sutana. Jis visur vaikščiojo, tarsi ko ieškodamas. O man atrodė, kad jis taip ir atėjo be leidimo, nes ir jam kardinolas būtų pasakęs neiti į operą kunigiskai apsirengus.

Paryžiuje turėjau gauti kelioms dienoms vizos prailginimą, prieš išplaukiant laivu balandžio 16 d. Kazimieras Brazauskas man išpasakojo, kad jis gerai pažįsta Paryžių, kad jis čia per trejus metus visur išlandžiojęs. Mudu nuėjome į užsienio ministerijos skyrių, kur išduoda užsieniečių vizas. Jis dar man pasakė, kad pabūs vertėju. Valdininkui pasakiau, kad man reikia prailginti vizą iki laivas išplauks. Jis peržiūrėjo visus dokumentus ir tuojau prirašė dienų prailginimą. Kai Kazimierui pasakiau, kad jau viskas sutvarkyta, jis mane paklausė, kada jis man bus vertėju.

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamie stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

CARE GIVERS FOR ASSISTED LIVING FACILITY FOR ELDERLY. West Los Angeles, CA. Live-in 5 days a week; small facility & care. Fluent English. Must be caring & like to work with elderly. Tel. 310-479-8932.

Alternative Home Care is looking for responsible, live-in caregivers and CNAs. Fluent English & must drive & be able to lift. References required. Excellent salary between \$80 and \$130 per DAY. Call 708-784-1088 for an appointment.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S.Benets, tel. 630-241-1912.

773-585-9500

visus apsispręsti. Šie gi, ypač suinteresuoti bibliotekos įsigijimu, siūlė derėtis su E. Hermannu dėl jos perkėlimo į kitą vietą, kad knygos nežūtų dėl kokių netikėtumų, o jeigu nepasiseks susitarti — tai bent fotografuoti vertingiausias knygas.

Deja, kol buvo svarstoma ir tryptojama, užvirto DP kišenės ištūstinusi 1948-ųjų valiutos reforma, sykiu su kitomis, „išspresdama“ ir šias dvi problemas. O paskutinį tašką padėjo pats gyvenimas — 1950 m. E. Hermannas mirė, taip ir nespejęs pabaigti savo veikalo. Didžioji jo dalis liko rankraštyje, o kita — nebaigta rašyti.

1949 m. į LTB Centro komitetą kreipėsi prieš penkerius metus mirusio profesoriaus Fridricho Kuršat (Kursaičio) sūnus Arminas, siūlydamas pirkti jo tėvo trisdešimties metų darbą — lietuvių vokiečių kalbos enciklopediją. Jos rankraštis, kurio dydis viršijo 100 spaudos lankų, tuo metu buvo saugomas Bavarijoje. A. Kurschat pageidavo, kad kas nors perimtų rankraštį, jį išleistų ir profesoriaus įpėdiniams sumokėtų 10 procentų pelno. Tuo atveju, jeigu lietuviams šios sąlygos būtų pasirodžiusios nepriimtinos, A. Kurschat ketino pasiūlyti rankraštį Göttingeno arba

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 386-8888
HOME (708) 425-7100
PAGER (708) 886-4818

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

CNA's Home Health
Growing medicare agency needs you! Benefits for FT. Bonus after 6 months.
NW Chicago & suburbs.
VMI 773-467-1777.

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for Permanent Residence!
For free information call:
1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration to Canada
www.immigration-service.com

Vyrų ir moterų kirpėja.
15 metų patyrimas. Greitas, malonus pataravimas.
Skambinti Vandai, tel. 708-422-6558.

Field technician, engineers needed; asphalt, concrete, soil.
IDOT cert. will help 847-303-4300.
2385 Hammond Dr. ste 6, Schaumburg, ask for Adam.

Pirmoji pažintis Vilniuje... Gedimino Žilinsko nuotr. (Elta)

Laimingi abu tėvai ir dukros, susitikę po 50 metų (iš kairės): Ona Papeckienė, Irena Kabišaitienė, Nijolė Rodriguez ir Jonas Papeckys Rosario mieste

A. JONAS PAPEČKYS

Gimė 1910.06.16 Kirsna-kaviznos kaime, Kazlų Rudos valsčiuje, Marijampolės apskrityje. Pradžios mokyklą baigė Kazlų Rudoje, mokėsi Marijampolėje, vėliau — Kaune. 1939 m. baigė Švietimo ministerijos Kauno Valstybinius vakarinius amatų 3-jų metų kursus. Dirbo „Geležinkelio kuopoje“ — garvežio vedėju, vėliau mašinisto padėjėju, traukos tarnybos darbuotoju, štabo centrinės telefonistu.

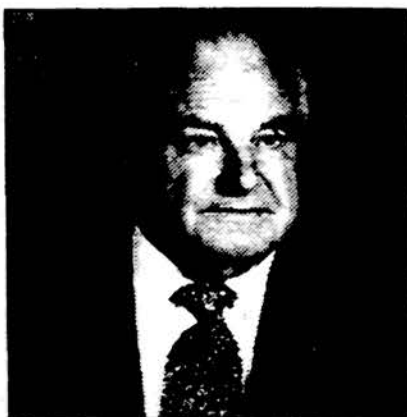
Tarnaudamas Lietuvos kariuomenėje, išgijo jaunesniojo puskarininkio laipsnį, kurį gavo 1933.09.08, nes buvo baigęs mokomojo būrio traukos tarnybos kursą, su teisėmis valdyti garvežius. Geležinkelio kuopoje išdirbo nuo 1932 m. iki 1934 m. Nuo 1935 m. dirbo Lietuvos Krašto apsaugos ministerijos artilerijos ginklų dirbtuvėse Šančiuose.

1938.01.10 gavo šaukimą iš Lietuvos Geležinkelių valdybos Kaune prisistatyti į Kauno Mašinų ruožą — dirbti mašinisto padėjėju tranzito traukiniuose, vėliau buvo paskirtas Kauno mašinų ruožo oro siurblių ir stabdžių brigados vadovu (8-tos kategorijos).

1940 m. Sovietų sąjungai okupavus Lietuvą, visi Lietuvos geležinkelio tarnautojai buvo pažeminti. Dirbdamas mašinų ruožo, susipažino su NKVD pareigūnais, jų įrengimais ir kameromis. Išleidžiant iš NKVD rūmų, vertėjo buvo įspėtas, kad greičiau iš Kauno mašinų ruožo pasitrauktų.

1941 m. Vokietijos - Sovietų sąjungos karo veiksmams prasidėjus ir Sovietų sąjungos vadovybei pasitraukus iš Kauno Mašinų ruožo, atvyko vokiečių karo daliniai, vokiečių specialusis geležinkelių karo batalionas. Visiems darbininkams buvo įsakytą grįžti į darbą ir užimti buvusias pareigas. Vokiečių karo Geležinkelių batalionui pasitraukus į Rytus, į Kauno mašinų ruožą atvyko vokiečių civiliai geležinkelių tarnautojai, kurie vadovavo iki jų kariuomenės pasitraukimo.

1944 m. birželio 23-25 d. Sovietų sąjungos tankams artėjant prie Kauno, teko aplėisti Lietuvą ir trauktis į Vokietiją su vokiečių administracija. Tik pervažiuojus Kauno geležinkelio žaliąjį tiltą per Nemuną, vokiečių karo žvalgyba jį susprogdino. Pasitraukę į Vokietiją, visi amatininkai dirbo vokiečių geležinkeliuose. 1944 m. teko pažinti Berlyną, Sovietų sąjungos armijai artėjant, teko trauktis iš Berlyno į Bavariją. Visi pabėgėliai buvo suvaryti į stovyklas. Kempteno stovykloje Papeckiai gyveno 4 metus. Vėliau, pradėjus lankytis sovietų patuliams, visus apėmė baimė.

Jonas Papeckys

Prasidėjo nauja emigracija. 53 lietuvių šeimos 1948.12.25 su mažais vaikais išvyko į Argentiją.

J. Papeckys su žmona Ona Argentiną pasiekė 1949.01.17. Gavę iš Argentinos Respublikos emigracijos departamento reikiamus dokumentus, vyko į Rosario miestą, Provincia Santa Fe. Čia apsisistoję nuolatiniame gyvenime.

Rosario mieste teko dirbti techniku mechaniku, kol, išdirbus 30 metų, pagal Argentinos įstatymus teko išeiti į pensiją.

1950.05.07, kuriantis Rosario Lietuvių bendruomenei, J. Papeckui teko eiti įvairias pareigas. Nuo 1950 m. iki 1992 dirbta Rosario Lietuvių bendruomenei. Jonas Papeckys Rosario Lietuvių bendruomenei vadovavo daugiau kaip 25m. Jam vadovaujant, bendruomenėje atlikta daug darbų. Rosario miesto centruose pašto rūmuose buvo sukurta paveikslų ir spaudos paroda. Jono Papeckio iniciatyva Rosario miesto valdybai buvo įteikti įreminti šie eksponatai: Lietuvos vėliava, himnas ir Vytis. Šie eksponatai yra Rosario miesto Vėliavų galerijos patalpose.

Vadovaujant J. Papeckui, Rosario Lietuvių bendruomenė iš Rosario miesto valdybos gavo leidimą vieną gatvę pavadinti „Avenida Lituanía“. Ji iškilmingai atidaryta.

Jonas Papeckys buvo išrinktas I Pietų Amerikos Lietuvių kongreso sekretoriumi, III Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso, Rosario Lietuvių bendruomenės atstovu, Pasaulio lietuvių bendruomenės seimo Toronte (Kanada) mandatų komisijos nariu, V Pietų Amerikos lietuvių kongreso sekretoriumi. Suorganizuota didžiulė parama III ir IV Pasaulio lietuvių jaunimo kongresams.

Jo iniciatyva buvo suorganizuota ir įvykdyta „Pagalba Lietuvai“. Iš Rosario Lietuvių kolonijos buvo surinkta ir per Argentinos lietuvių organizaciją bei spaudos tarybą nepriklausomos Lietuvos vyriausybės pasiūsta 1,075,000 Argentinos pesų vertės auka.

1963 m. susitarus su Rosario Colegio Salesiano „San

Jose“ spaustuves direktoriumi Jurgiu Brizgiu, buvo paruoštas ir išleistas I tomas leidinio „Lietuviai Argentinoje“, platinamas Argentinoje ir kituose kraštuose.

1968 m. buvo paruošta ir išleista II laida „Lietuvos Argentinoje“, iš viso 218 puslapių. Medžiaga buvo papildyta visų Argentinoje esančių lietuvių organizacijų pavadinimais ir jų veikla foto nuotraukomis. Šiems leidiniams medžiagą laisvu laiku rinko ir spausdino Jonas Papeckys. I ir II laidos knygų „Lietuviai Argentinoje“ leidėjai: Jonas Papeckys ir Jurgis Brizgys. Knygos „Lietuviai Argentinoje“ buvo pasiūsta į laisvojo pasaulio kraštus. Į Lietuvą nebuvo galima šio leidinio pasiūsti, nes Sovietų sąjungos vadovybė nedavė leidimo.

Lietuvai tapus laisvai, knyga pasiūsta į Vytauto Didžiojo Karo muziejų Kaune. Pa-

siūsta ir kita idomėsnė spauda.

Smulkiau apie Rosario lietuvių veiklą buvo parašyta „Pasaulio lietuvių“, išeinančiame JAV.

Jonas Papeckys kalbėjo radijo laidos „Laikas“ 20-mečio jubiliejaus proga:

„1993-1994 m. paruošiau Rosario Lietuvių bendruomenės istoriją nuo jos pradžios 1950 m. iki 1994 m.: aprašymus su foto nuotraukomis. Susidarė daugiau kaip 100 mašinraštų. Tai visas mano nuveiktas darbas Argentinoje Lietuvos tėvynės labui“.

Jonas Papeckys 1937 m. rugsėjo 19 d. vedė Oną Tamulevičiūtę. Jie gyveno Kaune — Šančiuose. 1939.06.15 gimė dukterė Irena Papeckytė, dabar gyvenanti Kazlų Rudoje. Vokietijos-Rusijos karui vykstant, norėdami apsaugoti dukrą, ją atidavė žmonos tėvams, gyvenantiems Kazlų Rudoje. Buvo didelė nelaimė, kad tėvai, išvykdamas iš Lietuvos, negalėjo Irenos paimti. Taip nelaimingai atsiskyrė šeima. Dukterė Irena Papeckytė-Kabišaitienė su vyru Antanu užaugino tris vaikus. Jos sūnus Algirdas gyvena Marijampolėje — turi tris vaikus, dukterė Laimutė — Marijos Nekalot Prasidėjimo kongregacijos seselė, šiuo metu gyvena Laimontė netoli Čikagos, dukterė Virginija — turi dvi dukras ir gyvena Kazlų Rudoje.

Antra dukra Nijolė gimė Berlyne 1945.09.05. Šiuo metu gyvena Argentinoje, Rosario mieste. Su vyru Benjaminiu užaugino keturis vaikus. Vyras mirė 1998.12.20. Dukra Roxsana turi ištekęsį dukrą. Sūnus Fernando turi du vaikus, sūnus Guillermo — nevedęs, kaip ir dukterė Karolina. Jono Papeckio žmona Rosario mieste gyvena su dukra

Nijole. Jonas Papeckys mirė 1999.05.24. Palaidotas Argentinoje.

Jono Papeckio dukros Nijolės dukterė Roxsana — jo anūkė — daug dirba su Rosario Lietuvių bendruomenės jaunimu. Buvo suorganizuoti tautinių šokių grupė „Šaltinėlis“. Jos vadovaujama, šokių grupė dažnai pasirodydavo Argentinos valstybinėse šventėse su įvairia programa. Jo anūkė Roxsana buvo išsiūsta į Š. Ameriką aplankyti įvairių stovyklų, susipažinti su lietuvių papročiais, geriau išmokti lietuvių kalbą. Dalyvavo tautinių šokių šventėje Clevelande ir Hamiltone. 2 metus gyveno Š. Amerikoje, Miami mieste, lietuviškoje šeimoje, ten lankė lietuvių klubą. Vėliau lankėsi Vokietijoje, mokėsi Vasario 16-osios Lietuvių gimnazijoje, aplankė ten gyvenančius gimines. 1989 m. gegužės mėn. anūkė Roxsana, lankydama Vokietijoje, gavo leidimą nuvykti į Lietuvą. Apsistoję pas tetą Ireną Papeckytę-Kabišaitienę, Onos ir Jono Papeckų dukrą, aplankė kitus gimines Lietuvoje.

Grįžusi iš Lietuvos, sukūrė savo šeimą. Gyvena Rosario mieste. Žmona Ona Papeckienė audė tautines lietuvių juostas ir buvo išgarsėjusi visoje Amerikoje. Su dukra Nijole žmona Ona ruošdavo lietuvių šventėms lietuviškus valgius. Taip Jono Papeckio šeima darbuosi Lietuvos labui.

Ses. Laimutė

* „Motinystė prilyginama ligai ir lengvabūdiškumui“ — nes Valstybinio socialinio draudimo fondo išlaidų struktūroje ligos ir motinystės draudimui skiriama apie 11 proc. „Gal tos dvi sąvokos ir atsitiktinai atsiderė vienos

DRAUGAS, 2000 m. liepos 19 d., trečiadienis

5

eiluteje, o gal valstybei tas pats, ar žmogus serga, ar augina vaikus?“, susirūpino „Kauno diena“ (07.11). „Mes vis rečiau gerimes žvelgdami į gausias šeimas. Net pradeda me vertinti tai kaip suaugusių žmonių neatsakingumą ir nebemanome, kad mąstome ciniškai ar net šventvagiškai. Kas atsitiko? Svetimų vaikų globa gali tapti pasipelnymo būdu, tai kodėl auginti savus tampa prabanga? Nenuostabu, kad atidedant vaikus vėlesniam laikui mažėja ir poreiui registruoti santuoką. Jei prieš dešimt metų 1,000 Lietuvos gyventojų tekdavo be-

veik dešimt santuokų, tai dabar — vos penkios. Tai net mažiau nei pirmaisiais pokario metais“, rašoma laikraštyje. (Elta)

* **Statistikos departamentu duomenimis**, 100,000 Lietuvos gyventojų tenka 51 sergantis alkoholine psichoze ir 1,790 sergantiųjų lėtinio alkoholio priklausomybės žmonių. 1999 m. nuo alkoholio mirė 835 gyventojai — 553 mieste ir 282 — kaime. Lietuvoje yra 16,000 asocialių seimų, kuriose auga 36,900 vaikų. (Elta)

Po nelygios ir sunkios kovos su liga, nežinint pasišventusios šeimos globos, 2000 m. liepos 11 d., savo namuose, Richardson, TX, mirė

Dr. VYTAUTAS KAZIMIERAS GYLYS.

Vytautas kaip mokslininkas praleido ilgus kūrybingus metus Texas Instrument Corp., Dallas, TX, įdėdamas svarbius koncepcinius įnašus universalinės navigacinės sistemos, paremtos satelitinių orbitų suderinimu, išvystyme ir robotinės inteligencijos technologijos tobulinime. Šalia intensyvaus profesinio darbo, velionis skaitydavo paskaitas Texas universitete matematikos ir statistikos srityse. Vytautas buvo rūpestingas šeimos tėvas, skatinęs savo vaikus siekti aukštųjų mokslų.

Giliame nuliūdime liko mylima žmona-globėja Danutė, dukters Ina ir dr. Viktorija, sūnus dr. Vytautas ir Saulius, septyni anūkai, broliai dr. Jonas ir dr. Julius, jų šeimos ir artimi giminės. Tegu Vytauto dvasia ir toliau skrieja jo pamėgtoje dangaus erdvėje ir pasiekia Amžinos Ramybės karalystę.

Velionis pašarvotas penktadienį, liepos 21 d. nuo 4 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave (arti Derby Rd.). Laidotuvės liepos 22 d., šeštadienį. Iš laidojimo namų 10:30 val. ryto a.a. Vytautas bus atlydėtas į Palaimintojo Jurgio Matulio misijos bažnyčią, 14911 W. 127 St., Lemont, IL, kurioje 11 val. ryto bus atnašaujamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse, 8201 S. Kean Ave., Justice, IL.

Vietoje gėlių prašoma aukoti „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

Nuoširdžiai kviečiame gimines ir draugus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Liūdinti šeima ir artimieji.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A. † A.

ELZBIETA SHUKIENĖ

Mirė 2000 m. liepos 15 d. 2:25 val. p.p., sulaukusi 84 metų.

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Amerikoje išgyveno 51 metus.

Nuliūdę liko: giminės Lietuvoje ir daug artimų draugų Amerikoje.

Velionė pašarvota trečiadienį, liepos 19 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės ketvirtadienį, liepos 20 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto Velionė bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Elzbieta bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Laidotuvėmis rūpinasi adv. Jonas Gibaitis.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: giminės ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Mirus

A. † A.

IGNUI JUZĖNUI,

žmonai LILEI, dukrai LISAI ir sūnui VIDUI nuoširdi užuojauta.

Stasys ir Milda Tamulioniai

A. † A.

VIKTORUI DEGUČIUI

mirus, žmonai TEOFILAI, dukrai GIEDREI, sūnams VYTAUTUI ir JONUI bei jų artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

Cleveland'o ateitininkai

KĄ PASĖSI, TĄ IR PJAUSI —
byloja lietuvių liaudies patarlė. Paklauskite
liaudies išminties ir atidarykite 17-kos mėnesių
sertifikatą First Personal Banke.

Gausite aukštą — 7.00 % APY — nuošimtį.
Jūsų santaupos atneš gražų derlių!

Sąskaitos apdraustos federalinės valdžios agentūros.

Dėl platesnės informacijos skambinkite
Rūtai Staniulienei, Editai Žiurinskienei ar Jūrai Antanaitytei.

First — Personal Bank

Building Personal Banking Relationships™

LOBBY:
15014 S. LaGrange Rd.
Orland Park, IL
(in the Orland Greens Shopping Center)
(708) 226-2727

DRIVE UP:
15255 S. 94th Ave.
Orland Park, IL
(in the InTrust building)

Annual Percentage Yield (APY) is effective as of July 18, 2000 and subject to change without notice. Minimum deposit of \$250 is required to obtain the APY. Penalty may be imposed for early withdrawals.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Didžiuleje Baltijos šalių moderniojo meno parodoje, vykusiame Čikagos Simfonijos centre, lankytojų minioje buvo ir (iš kairės): Gražina Liautaud, buvusi Čikagos miesto merė Jane Byrne bei Alė Kėželiene. Paroda dar kartą bus išstatyta Balzeko kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd.) ir veiks iki rugpjūčio 11 d. Parodos atidarymas – liepos 21 d., penktadienį, 6 val.v.
Nuotr. Jono Kuprio

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyriaus ruošiamą gegužinę įvyks š. m. liepos 23 d., sekmadienį, 12:30 val.p.p. Ateitininkų namų ažuolyne. Sąjungos narės ir nariai bei lietuviškoji visuomenė kviečiama šioje tradicinėje šventėje dalyvauti ir kartu praleisti malonią vasaros popietę. Bus geri pietūs, gaivūs gėrimai ir kitokios linksmybės. Narės prašomos laimėjimams atsinešti po mažą dovanėlę.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus rengia linksimą šventę prie ežero. Linksmybės vyks rugpjūčio 13 d., sekmadienį, nuo 12 val. iki 6 val.v. New Buffalo, MI. Jūs galėsite džiaugtis privačiu paplūdimiu, žaidimais, muzika, užkanda ir gėrimais. Į šventę bus galima vykti ir autobusu, kuris važiuos nuo Balzeko muziejaus. Reikia užsiregistruoti tel. 773-582-6500.

Už atneštus gegužinės laimikius ačiū – Vytautui Kibartui, Marijai Barienei, Kazimierai Indreikienei, Majauskams, Stasiui Džiugui, Elenai Olšauskienei, Marijai Strungienei ir Reginai Skirius. Kviečiame ir toliau krauti dovanas į mūsų laimėjimų skrynią – bus linksmas ir ilgas laimikių traukimas.

Dr. Rita Kazlauskaitė-Campbell mokys lietuvių kalbą ir rankdarbius lietuviškai silpnai kalbančius ar visai lietuviškai nemokančius lietuvių kilmės vaikus Dainavoje jiems ruošiamoje „Lithuanian Heritage“ stovykloje. Ši stovykla labai sėkmingai ruošiamą jau daug metų. Šiomet stovykla vyks liepos 30-rugpjūčio 6 d. Priimamas jaunimas nuo 7 iki 16 metų amžiaus. Informacijai tel. 630-257-2022. Prašoma skambinti vakare.

SVARBUS LF TARYBOS POSĖDIS

Lietuvių fondo tarybos posėdis įvyko liepos 14 d. PLC posėdžių kambaryje. Šis posėdis buvo labai svarbus, skyrėsi nuo kitų posėdžių, nes jame buvo patvirtintas šių metų pelno skirstymo komisijos nutarimas su vieno milijono dolerių suma.

Posėdžiui pirmininkavo pirmininkas Algirdas Ostis. Balandžio 28 d. posėdžio protokolą buvo priimtas be skaitymo. Stasys Džiugas visų buvo patvirtintas nauju LF valdybos nariu. A. Ostis pranešime pasakojo įvairius savo atliktus darbus apie tam tikrų asmenų palikimus fondui su tam tikromis problemomis.

LF valdybos pirmininkui Povilui Kiliui negalint dalyvauti šiame posėdyje, jo vardu valdybos pranešimą perskaitė Alė Razmienė. Stasio Baro deka iš Miami lietuvių klubo gauta 225,000 dol. Iš tos sumos – 100,000 dol. yra įnašas į Lietuvių fondą. 125,000 dol. yra valdybos žinioje, įplaukos bus išmokėtos pagal valdybos nutarimą, atsizvelgiant į klubo pageidavimus. 10,000 dol. jau išmokėta šv. Kazimiero kolegijai Romoje ir Telsių kunigų seminarijai – vyskupui A. Vaiciui – 5,000 dol. Paskutiniame posėdyje 10,000 dol. buvo nutarta paskirti organizacijai „Vaiko vartai į mokslą“ – iš 25,000 dol. sumos, kuri buvo skirta šalpos organizacijoms, padedantiems vargstantiems žmonėms Lietuvoje.

Lietuvių golfo turnyras bus spalio 15 d. Lieponių golfo lauke. Tą reikalą su Lieponių tvarko S. Baras. Ramona Žemaitienė rūpinasi dovanomis, laimėjimais ir kitais darbais. Kreipiantis į Vytautą Vaitkų

galima užsisakyti vietas. Vakariene – 25 dol. Kas duos 100 dol. auką, gaus bilietą ir galės dalyvauti vakarieneje.

LF metinis pokylis bus lapkričio 4 d., šeštadienį, PLC didžiojoje salėje. Kas duos 100 dol. auką, gaus vieną bilietą nemokamai. Visi raginami jau dabar kviesti savo draugus į šį pokylį.

Apie fondo finansinius reikalus trumpą žodį tarė Čyvas, jo paruoštoje duomenų lentelėje skaičiai rodė gerą kryptį.

Pelno skirstymo komisijos pirmininkas dr. A. Razma pateikė savo pranešimą raštu, jį perskaitė, ir pranešimas buvo patvirtintas vienbalsiai. Dr. Razma pasidžiaugė, kad komisijos nariai savo darbą atliko labai gerai, galvojo ir sprendimus darė gana atsargiai ir greitai. Nebuvo jokių nesutarimų.

Apie lėšų telkimą ir palikimus pasakojo Vaclovas Momkus. Dr. G. Balukas kalbėjo meno globos reikalu, dailininko P. Domšaičio paveikslų priežiūros klausimu ir apie kitas atsiradusias problemas. Dr. K. Ambrozaitis iškėlė klausimą dėl pelno skirstymo metodų tam tikrai atvejais. Į jo pareikštas mintis remdamasis įstatymais atsakė A. Ostis. Buvo diskutuojama apie naujų LF prašymų formas, studentų stipendijų davimo pertvarkymo būdą ir apie kitus fondo reikalus.

Posėdis buvo įdomus ir gyvas. Visi turi vieną tikslą – rūpintis LF augimu, stengiantis kad jo pelnas, skiriamas lietuvių išlaikymui išeivijoje, kasmet augtų ir didėtų.

St. Džiugas

Vienuoliktoje JAV ir Kanados Lietuvių tautinių šokių šventėje Toronte birželio 30 - liepos 2 dienomis dalyvavo šeši PLB valdybos nariai iš JAV ir Kanados. Šią šventę birželio 30 d. oficialiai atidarė PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas. Trijų dienų savaitgalio metu vyko šventės atidarymo iškilmės, tautodailės paroda, susipažinimo vakarai, sekmadienio pamaldos, tautinių šokių koncertas ir pokylis. Programą atliko šokių ansambliai iš Argentinos, Brazilijos, JAV, Kanados, Lenkijos ir Lietuvos, iš viso apie 1,700 įvairaus amžiaus šokėjų. Apie 5,000 žiūrovų iš Kanados, JAV ir kitų pasaulio kraštų džiaugėsi šia įspūdinga švente. Tikimasi, kad vėl visi dalyvaus III Pasaulio lietuvių Dainų šventėje 2002 metais Lietuvoje ir XII JAV ir Kanados Lietuvių tautinių šokių šventėje 2004 metais Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Lietuvių fondas turi puišius igaliotinius Floridoje ir Detroite, naujų igaliotinių ten neieškoma. Aprašyme „Darbingas lietuvių fondo valdybos posėdis“, išspausdintame š. m. liepos 13 d. „Drauge“, Florida ir Detraitas minimi per neapsižiūrėjimą. Straipsnio autorius atsiprašo.

Redakcijos darbas apsunčinamas, kai dėl korespondentų neapdairumo reikia tikslinti jų jau išspausdintus straipsnius, kartais net po kelis kartus. Asmenys, aprašantys įvairius įvykius, prašomi prieš siunčiant straipsnį laikraščio redakcijai, patikrinti aprašomų įvykių faktus, teikiamų žinių tikslumą, pilnus asmenų vardus ir pavardes, datas, laiką, vietą ir kt. Ypač svarbu pateikti tiksliai minimų pinigų sumas, telefono numerius, adresus. Taip pat prašoma, kad rašiniai būtų autorių pasirašyti. Pageidaujamas ir jų telefono numeris, kad esant neaiškumams būtų galima pasiaiškinti. Visiems bendradarbiams dėkojame už žinias, straipsnius ir korespondencijas.

TRŪKSTA LAIMIKIŲ!

„Draugo“ vasaros gegužinės laimėjimams labai trūksta laimikių! Prašau visų mūsų brangių skaitytojų padėti ir padaryti laimėjimų traukimą kuo įdomesni. Atvežkite savo statulėles, paveikslus, rankų darbo dalykėlius, kurie jums jau atsibodo, ir leiskite kitiems jais pasidžiaugti! O jums bus daugiau vietos naujiems daiktams.

V. Krumplis,

„Draugo“ administratorius

Skelbimai

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS

Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Siuntiniai pinigai Lietuva per
TRANSPAK
Speciali nuolaida PINIGŲ
persiuntimui

(Istaiga „Draugo“ pastate)
Tel. 1 773 838 1050

ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KAS PAŽADINA SAULYTĘ

Kas pažadina saulytę?
Juk neturi ji mamos.
Gal mėnulis — saulės brolis,
Nesulaukdamas aušros.

Gal sesuo — ryški žvaigždė,
Pavadinta aušrine?

Gal skruzdė saulutę kelia,
Pasiklydusi miške?

Jau žinau. Tai Paukščių cho-
ras,
Vos tik suskamba miš-
kuos,—

Saulė žvilgterėt panūsta,
Kas giedoriams diriguos.

Mokytoja Gražina-
Ragalevičienė

MINTYS PAGALVOJIMUI

Aukštai vertindamas savo tautą, aš negaliu kitaip vertinti ir savo tautiečių, nes visi mes esame to pačios motinos tautos vaikai. Iš to seka mano tolerancija savo broliui lietuviui ir sesei lietuvei, nors mūsų pasaulėžiūros gali ir nesutapti.

Aš su gilia pagarba lenkiuosi prieš visas aukas, sudėtas ant Lietuvos laisvės aukuro, ir prieš visus mūsų tautos kaninius, kaip praeityje, taip ir dabartyje. Aš, kaip lietuvis, esu dėkingas visiems savo tautiečiams, kurie praeityje ir šiais sunkiais mūsų tautai laikais nenuleidžia rankų ir dirba, kiek galėdami, savo tautos labui. Mano didelė viltis yra sudėta į mūsų jaunimą, kuris po truputį perima ir ateityje visai perims tautos vadovavimo darbą. Mano kilniausieji jausmai nuolat plaukia į pačią Lietuvą, kur yra likęs mūsų tautos kamienas, kur yra susikaupusios didžiausios mūsų tautos moralinės jėgos ir kur ateityje turės suzydėti naujos tikros laisvės žiedai. Tokie pat jausmai nuolat plaukia ir visur ten, kur dar kenčia ir vergauja mūsų tėvai, broliai, sesės ir vaikučiai.

Generolas Stasys
Raštikis,
Istorikas Lietuvos
kariuomenės vadas,
rašytojas

KREGŽDĖ ANT NUKRYŽIUOTOJO PEČIŲ

Buvo pavasaris. Paukščiai grįžo į savo lizdus ir gyrė saulę. Grįžo ir kregždė Svajotoja. Ją taip praminė kartą motina, nes ji ramiai sėdėdavo lizde ir žiūrėdavo į gatvę žaidžiančius vaikus ar atsisukdavo į saulę ir jai čiulbedavo, nutūpus ant telefono vielų.

Kelionėje prie didelių marių, kur ji pamatė pirmą laivus, jos motina suglaudė sparnus ir pasakė — gana. Padėkojo saulei, kuri tiek laiko šildė juodą rūbelį; padėkojo vėjui ir lietuvi, kurie plovė ir šukavo jos baltą skepetaitę po kaklu, ir tarė dukrai, kad ji turinti skristi prie Baltijos jūrų, kur jos tėvai gyvena.

Svajotoja prie didelių ir neramių vandenų supylė mazyti smėlio kapą. Apverkė savo motiną, apraudėjo, o marių vandenys, giliai atsidusę, išmetė iš savo gelmių gintarėlį.

Ji buvo atsilikusi nuo draugų, kurios čiulbedamos nešė vasaros šilumą į šiaurę. Tada Svajotoja pamatė kitą kregž-

Lietuvos tūkstantmečio ženklas — projektas

Piešė Arūnas Kalkys

dė, kuri lėkė greičiau, negu pavasario vėjas. Jos vardas buvo Greituolis. Jis taip pat buvo vienas. Ir jam patiko Svajotoja, prie motinos kapo liūdinti. Jie abu pakilo ir nuskrido ten, kur žvejai, iš marių sugrįžę, veža menkes į miestelį.

Virš krautuvės langų pastogėje, turėjo kregždės lizdą, ir vaikai šį pavasarį, mėtydami akmenėlius, pataikė į jį ir išmušė jam šoną, o pavasarinis vėjas, eidamas pro namus, nudrėskė ir išnešiojo po laukus.

Jos nutūpė ant pastogės lentų pailsėti. Šaltas vėjas šlavė gatves ir gąsdino pavasario žiedus. Jis buvo atėjęs šį vakarą tyliai ir nelauktaisi pasijuokti iš besidžiaugiančių kregždžių, kurios turėjo parnešti vasaros kaitras. Ir joms buvo šalta — susiglaudė viena prie kitos ir liūdnai cypėjo.

Pranas Jurkus

(Bus daugiau)

MANO SVAJONIŲ KAMBARYS

Aš norėčiau turėti atskirą kambarį, kur būtų daug žaislų. Kiekvienam žaislui būtų skirta atskira vieta. Turėčiau daug knygų, jos būtų taip su tvarkytos, kaip bibliotekoje. Norėčiau kompiuterio ir robotų. Robotas turėtų atlikti mano amerikietiškos ir lietuviškos mokyklos namų darbus. Jis taip pat tvarkytų mano kambarį ir atliktų visus kitus darbus.

Agnė Janušauskaitė,
Čikagos lit. m-las
2 sk. mokinė

MERGAITĖ IR SPORTAS

Tėtė norėjo, kad jo dukrelė būtų gera sportininkė. Jos draugai be jos liūdėjo, nes negalėjo pažaisti ir pasižiūrėti televizijos. Negalėjo pažaisti su katinu ir jį sušukuoti. Ji negalėjo pasikviesti kitų draugų.

Vieną dieną jos mokyklos mokiniai buvo pas ją atėję. Ji pagalvojo, kad reikia daugiau laiko praleisti su draugais ir su savo mylimu katinu. Taip pat, daugiau laiko skirti matematikai. Kaip nutarė, taip ir padarė. Ilgiau žaidė su draugais ir su katinu, kuris jai atrodė labai gražus. Daugiau laiko skyrė matematikai. Ir tuo būdu buvo laiminga pabai-ga.

Evelina Janušauskaitė,
Čikagos lit. m-las
2 sk. mokinė

VILKAS IR KIŠKIS

Kartą vilkas ir kiškis gyveno kartu. Jie vienas antram

padėdavo. Kiškis išmokė vilką, kaip reikia greitai bėgti, o vilkas išmokė kiškį, kaip pik-tai elgtis. Jie gyveno užmiestio kamputyje.

Vieną ankstyvą rytą, kai visi mieste miegojo, kiškis ir vilkas išėjo pasivaikščioti kartu. Kiškis pastebėjo juodus debesis, esančius virš jų. Kiškis sako vilkui:

— Vilke, ar tu matai, ką aš matau?

— Taip, — atsakė vilkas. — Aš matau, kad yra gaisras. Eikim pranešti ugniagesiams!

Kai juodu atėjo į miestą, jie rado visus miegančius. Jie stengėsi žmones prikelti iš miego, bet jie buvo labai giliai įmigo. Kiškis ir vilkas vienas tyliai pasikalbėjo ir sugalvojo išeitį. Tada kiškis paklausė:

— Vilke, ar tu gali garsiai šaukti?

— Šį kartą negaliu, man labai gerklę skauda.

— Tau reikia šaukti, jie kitaip neatsibus! — sako kiškis.

Tada kiškis patraukė vilkui uodegą ir tas pradėjo spiegti. Visi miesto gyventojai pabudo, pastebėjo gaisrą ir jį užgesino. Kiškis ir vilkas buvo pirmieji gyvuliai, kurie dirbo kartu su ugniagesiais.

Greitieji šuniukai pradėjo pavydėti. Jie norėjo būti ugniagesių talkininkais. Kai šuniukų atsirado labai daug, visi pamiršo, kad kiškis ir vilkas pirmieji padėjo ugniagesiams ir dar mano, kad šunys tą darbą atliko.

Gintas Bradūnas

Baltimorės Karaliaus Min-
daugo lit. m-las mokinys
(„Mūsų metai“).

PAGALVOKITE NR. 8

1. Ar Šv. Rašte yra minimas briedis. 2. Vienuje 1917 m. IX. 18-22 susiformavo 20 asmenų Lietuvos taryba, kuri vasario mėn. 16 d. paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Kada buvo sudaryta Pirmoji Lietuvos vyriausybė? 3. Kalendarinė mįslė: kai 1582. X.4 dienos vakare žmonija nuėjo miegoti, pabudo spalio mėn. 15 d. Kas čia atsitiko? Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis. 4. Graži panelė, kas tik eina, ją sveikina. 5. Gražios panelės, sušukuotos galvelės, tamsioje kamaraiteje mezga karbatkėles. 6. (Kryžiažodis). Dviejų susikertančių žodžių lange liuose įrašykite dorybę ir jai priešingą ydą. Sudarė 8 klases mokinės Justina ir Kristina Zabielaitytės iš Rokiškio. 7. Žmogus nuėjo 5 km į pietus, vėliau 5 km į vakarus, o po to

nuėjęs dar 5 km į šiaurę, grįžo į tą pačią vietą, iš kurios išėjo. Iš kurio žemės rutulio taško jis išėjo? 8. Psalterionas (a psaltery): a druskinė, b Šv. Rašto poema, c styginis muzikos instrumentas. Kuris iš abc yra teisingas?

PAGALVOKITE NR. 7 ATSAKYMAI

1. Gorbaciovas valdžioje išbuvo nuo 1985 m. iki 1991 m., iš viso arti 6 metų. 2. Vaismedžio mango tėviškė yra šiose šalyse: rytų Indijos Assam Burma ir Malay (E. Brit. 14-780, Chicago, 1968). 3. Viena Šventojo įteka į Baltijos jūrą netoli Palangos, o antroji — į Nerį prie Jonavos. 4. Slenkstis. 5. Slenkstis. 6. Kryžiažodis: 1. Jonazolė, 2. Kupolė, 3. Vainikas, 4. Papartio žiedas, 5. Jonvabalys, 6. laumė, 7. laužas. 7. Ne. Žemės traukos jėga niekad nedingsta. Į palydovo judėjimo orbitą galima žiūrėti kaip geometrinės dviejų judėjimų sudėties rezultata. 1. Palydovo ir visų jame esančių daiktų kritimą vienodu pagreičiu į Žemės svorio centrą, dėl ko jie neslegia vienas kito (nesvarumas). 2. Judėjimą orbitos liestine didesniu kaip 7.9 km/s greičiu. 8. Šachmatams ir šaškėms tinka ta pati kvadratų lenta.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA — PRANAŠYSTĖS

Jei šuo kaukia prie kurio nors namo, tai tas žmogus mirs. Tai, sako, mirtis vaikščiojanti (Čiobiškis).

Jeigu žmogus serga, o šuo, ar pririštas, ar nepririštas, žiūri į vieną pusę ir loja, kartais kaukia, tai, sako, tas žmogus mirsiąs (Tauragė).

Kai žmogus miršta, viso kaimo šunys staugia, — sako, jie mato velnią einant.

Jei šoksi ant vienos kojos, tai motina arba tėvas mirs (Pumpėnai).

Radęs vovers lizdą riešutų, neimk — mirsi badu (Tauragė).

Per Mišias negalima maudyti, nes kai pakelia ir nuleidžia Švč. Sakramentą, tada būtinai nuskęsi (Aukštadvaris).

Jei išsigelbėjai nuo tikro smerties (mirties), tai dar kita tiek gyvensi (Raseiniai).

Jei vakare sutūpusios vištos kudakuoja, tuose namuose bus laidotuvės (Daugeliškis, Marcinkonys, Dainava, Utena, Veliuona, Smilgiai).

